

దా॥ వై.ఎస్.ఆర్.



రైతు భరీసా

వ్యవసాయ, ఉద్యాన, పుశువోషణ, మత్స్యకార
మరియు పట్టు పరిశ్రమ రైతుల సచిత్త మాన పత్రిక

సంపుటి - 01

సంచిక - 09

మార్చి, 2021

పేజీలు - 44

వెల : రూ. 25/-



రైతు సమస్యల పరిష్కారంలో కాల్సెంటర్ లకార్డు

రైతు సేవల్ ఆర్.బి.కె. చానల్



డా॥ వై.ఎన్.ఆర్.



రైతు భరీసా



వ్యవసాయ, ఉద్యాన, పశువేషణ, మత్స్కార
మరియు పట్టు పరిశ్రమ రైతుల సచిత్ర మాసపత్రిక



ప్రధాన సంపాదకులు

శ్రీ హాచ్. అరుణ్ కుమార్, ఐ.ఎ.ఎన్.
వ్యవసాయ కమీషనర్



సంపాదకులు

**శ్రీమతి డి. ప్రమీల
డైరెక్టర్, ఆత్మ**

అధికారి సంపాదకులు

శ్రీ వి. శ్రీధర్

సంయుక్త వ్యవసాయ సంచాలకులు, (ఆర్.బి.కే.)

సహాయ సంపాదకులు

శ్రీ ఎన్.సి.హాచ్. బాలు నాయక్, డిడిఎ

డా॥ ఐ.ఎన్. శ్రీవివాసాచార్యులు, డిడిఎ ఇంచార్

శ్రీ జె. వెంకటరావు, ఎడిఎ

శ్రీ కి.వి.జి.కె. వరపుసాద్, ఎఎ

రచనలు పంపాల్స్ న చిరునామా :

వ్యవసాయ కమీషనర్ వారి కార్యాలయం
చుట్టుగుంట, పాత మిర్చియార్డు, గుంటూరు
E-mail : mediaproductionap@gmail.com

విషయసూచిక

సంపాదకీయం

1. రబీ పంటల ఉత్పత్తుల కొనుగోళ్ళు ప్రారంభం	5
2. వ్యవసాయ అనుబంధ రంగాలపై ముఖ్యమంత్రి సమీక్ష	6
3. వ్యవసాయ, పశుసంవర్క శాఖలకు అవార్డుల పరంపర	7
4. రికార్డు సాయిలో రబీ పంటల సాగు	8
5. సాముర్లకోటలో జీవన ఎరువుల ఉత్పత్తి కేంద్రం	10
6. ఆంధ్రప్రదేశ్ పంటల సాగు విస్తరణ పై 2020-21 నాటి బుతువున ప్రభావం	12
7. ప్రత్తి తీఱల అనంతరం గులాబిరంగు పురుగు వ్యాప్తి నివారణ చర్యలు	14
8. చెఱకు కార్బ్రూ (మరుదాము) తోటల్లో మేలైన యాజమాన్యము	16
9. రైతులకు మేలు చేసే పచ్చిరొట్ట పైరులు	18
10. వరి పైరు నాశించు మొవ్వు పురుగు - యాజమాన్యం	21
11. జీవన ఎరువులు	22
12. ఏప్రిల్ మాసంలో డా.వై.ఎన్.ఆర్. ఉద్యాన విశ్వవిద్యాలయం - రైతుల సలహా కేంద్రం ద్వారా ఫోన్-బెన్ కార్యక్రమాల వివరాలు	24
13. పుచ్చ, కర్బూజ సాగులో సన్సర్కణ	26
14. చూడి పశువుల విషయంలో రైతు పాటించవలసిన యాజమాన్య పద్ధతులు	28
15. డాక్టర్ వై.ఎన్.ఆర్ పశు నష్ట పరిహార పథకం	30
16. సోయా పాలు తయారుచేయు విధానం	31
17. సేంద్రియ వ్యవసాయం.. ఆరోగ్యం.. ఆనందం!	33
18. డా॥ వై.ఎన్.ఆర్. పాలంబిడి విజయ గాఢ భరీఫ్ 2020	34
19. టూకీగా...	35
20. సందేహాలు - సమాధానాలు	37
21. సమీకృత రైతు సమాచార కేంద్ర వాట్స్ నెంబర్లకు వచ్చిన రైతులు సందేహాలు - సమాధానాలు	39
22. సమీకృత రైతు సమాచార కేంద్రానికి రైతులు తరచూ అడిగే ప్రశ్నలు	41
23. సమీకృత రైతు సమాచార కేంద్రంపై రైతుల స్పందన	42

డా॥ వై.ఎన్.ఆర్. రైతు భరీసా సచిత్ర మాసపత్రిక సంవత్సర చందా - రూ.300/-
పంపాల్స్ చిరునామా : డి.ఎడిఎర్, వ్యవసాయ కమీషనర్ వారి కార్యాలయం
చుట్టుగుంట, పాత మిర్చియార్డు, గుంటూరు



రైతు సమస్యల పరిష్కారంలో ఐ.సి.సి. లికార్డు

300.. 2,00,000.. ఈ అంకెలు ఎన్నికల్లో ఓట్లు కాదు.. రాష్ట్ర ప్రభుత్వం ప్రతిష్ఠాత్మకంగా ఏర్పాటుచేసిన సమీకృత రైతు సమాచార కేంద్రానికి రైతుల నుంచి వచ్చిన ఫోన్ కాల్స్.. వాటావ్ సందేశాలు.. గన్వరంలో ఈ కేంద్రం ఏర్పాటైన (మే 30, 2020) 300 రోజులలో ఆక్షరాలా 2,00,000 లకు పైబడి రైతులు ఈ కేంద్రం ద్వారా శాస్త్రవేత్తలు, వ్యవసాయాధికారుల సలహోలు, సూచనలు పొందగలిగారు. ఈ విధంగా ఈ కేంద్రం ఏర్పాటైన అనతికాలంలోనే రైతుల ఆదరాభిమానాలు చూరగొని రికార్డు సృష్టించింది. ఉదయం 7 గం.ల నుండి రాత్రి 7 గం.ల మధ్యలో సగటున రోజుకి 550 కాల్స్, వాటావ్ సందేశాలు అందుకుంటోంది.

రైతు సంక్షేపమే రాష్ట్ర సౌభాగ్యమని భావించే ముఖ్యమంత్రి శ్రీ వై ఎస్. జగన్ మోహన్ రెడ్డి గారి నేత్యంత్వంలోని రాష్ట్ర ప్రభుత్వం ఎన్నో పథకాలతో ముందుకు వెళ్లోంది. ఇప్పటికే 10,641 రైతు భరోసా కేంద్రాల ద్వారా రైతులకు విత్తనం నుండి విక్రయం వరకు ప్రభుత్వం సేవలందిస్తున్న విషయం తెలిసిందే. దీనికి అదనంగా ప్రతి నియోజకవర్గంలో సమగ్ర పరీక్షా కేంద్రాన్ని అందుబాటులోకి తీసుకొచ్చింది. ఈ పరీక్షాకేంద్రాలు రైతులు వాడే విత్తనాలు, ఎరువులు ముందుగానే పరీక్షించి రైతులకు నాణ్యమైనవి అందేలాగా తోడ్పుడతాయి. ఈ సంక్షేప కార్యక్రమాల్లో భాగంగానే గౌరవ ముఖ్యమంత్రి రైతులకు విజ్ఞాన, సాంకేతిక సమాచారాన్ని అందుబాటులో ఉంచాలని నిర్దేశించారు. ఇందుకోసం శాస్త్రవేత్తలు, సాంకేతిక నిపుణులతో బృందాలను ఏర్పాటు చేసి గన్వరంలో సమీకృత రైతు సమాచార కేంద్రాన్ని ఏర్పాటు చేసి రైతులకు అవసరమైన సూచనలు, సలహోలు నిరంతరం అందిస్తున్నారు. తద్వారా రైతులు తమ సమస్యల కు సత్యర పరిష్కారం పొందగలుగుతున్నారు. గత పది నెలల్లో రికార్డు స్థాయిలో 2,04,433. ఫోన్ కాల్స్ అందిపుచ్చుకుని కర్మకుల సందేశాలు నివృత్తి చేస్తూ ఈ సమీకృత సమాచార కేంద్రం చరిత్ర సృష్టించింది. రాకెట్ వేగంతో మార్పులు సంతరించుకుంటున్న డిజిటల్ సాంకేతిక సమాచారాన్ని రైతులకు చేరువ చేయడంలో రాష్ట్ర ప్రభుత్వం మరో ముందడుగు వేసింది. పుడమి నుంచి ఘలం వరకూ రైతుకు చేదోడు వాదోడుగా ఉండేందుకు, వ్యవసాయాన్ని లాభసాటి చేయడంలో మరింతగా తోడ్పుడేందుకు వివిధ కార్యక్రమాలు రైతులకు చేరువ చేసే క్రతువులో భాగంగా రైతు భరోసా కేంద్రం ఛానల్ ఏర్పాటు చేసింది. ఈ ఛానల్ ద్వారా రైతులందరూ దీన్ని సద్వినియోగం చేసుకుని మంచి దిగుబడులు సాధించాలన్నదే ప్రభుత్వ ఆశయం.

రజీ పంటల ఉత్పత్తుల కొనుగోళ్లు ప్రారంభం

రబీ పంట ఉత్పత్తుల కొనుగోలుకు మార్కెట్‌ఫెడ్ నన్నద్వమవుతోంది. కందులు, శనగల కొనుగోలు నిమిత్తం మార్చి 1 నుంచి కొనుగోలు కేంద్రాలను ప్రారంభించింది. ఆ తర్వాత జొన్న, మొక్కజొన్న కొనుగోళ్లకు శ్రీకారం చుట్టింది. గతేడాది మాదిరిగానే ఈ ఏడాది కూడా కనీస మద్దతు ధర దక్కని ఉత్పత్తులను కొనుగోలు చేయనుంది. ఇందుకోసం వై.ఎస్.ఆర్. రైతు భరోసా కేంద్రాల వర్ష 1178 కొనుగోలు కేంద్రాలు తెరిచేందుకు ఏర్పాట్లు చేసింది. కొనుగోళ్లలో భాగంగా ఇప్పటి వరకు 57400 మంది రైతులు సీఎం యాప్ ద్వారా పంట వివరాలను నమోదు చేసుకున్నారు. ఈ కేంద్రాలు అధికారికంగా తెరవకపోయినప్పటికీ కర్మాలు, అనంతపురం జిల్లాల్లో ఇప్పటికే 93 మెట్రిక్ టన్నుల శనగలను రూ. 0.47 కోట్లతో కొనుగోలు చేసింది.

గడిచిన రెండేళ్లో రికార్డ్ కొనుగోళ్లు :

గతంలో రెండు, మూడు రకాల ఉత్పత్తుల కొనుగోలుకే పరిమితమైన మార్కెట్, నేడు దాదాపు ధాన్యం మినహా కనీస మద్దతు ధర దక్కని ప్రతి ఉత్పత్తినీ కొనుగోలు చేస్తూ అన్నదాతలకు చేరువైంది. గడిచిన రెండేళ్లో 4,72,610 మంది రైతుల నుంచి రూ. 5.796 కోట్ల విలువైన 15,06,806 మెట్రిక్ టన్నుల ఉ



తృత్తులను కొనుగోలు చేసి రికార్డ్ నెలకొల్పింది. కరోనాకు ఎదురూడ్ది మరీ గత రబీ సీజన్లో 3,60,395 మంది రైతుల నుంచి రూ. 3,923 కోట్ల విలువైన 10.79 లక్షల మెట్రిక్ టన్నుల ఉత్పత్తులను కొనుగోలు చేసింది. మార్కెట్‌ఫెడ్, చరిత్రలో ఇదే అత్యధికం. అలాగే తొలిసారి రూ. 119 కోట్ల విలువైన 12.93 మిలియన్ కిలోల పొగాకును కొనుగోలు చేసింది. మార్కెట్‌ఫెడ్ వర్షాలలో వ్యాపారుల మద్ద పోటీ ఏర్పడింది. గతంలో సిండికేట్‌గా ఏర్పడి మద్దతు ధర దక్కనీయకుండా చేసిన వారు ఇప్పుడు ఎక్కువ ధర ఇచ్చి మరీ కొనుగోలు చేస్తున్నారు. ఈ కారణంగానే ప్రస్తుతం మినుములు క్వీంటాల్కు రూ. 10,600 పెసలు రూ. 7,400 కందులు రూ. 6,200 పలుకుతోంది. ఈ రేట్లు మరింత పెరిగే అవకాశాలున్నాయి. మరోపైపు... కొనుగోళ్లు మరింత సులభతరం చేసేందుకు మార్కెట్‌ఫెడ్ ప్రస్తుత రబీ సీజన్లో మరిన్ని సంస్కరణలు తీసుకొచ్చింది. దళారుల బెడద లేకుండా బయామెట్రిక్ విధానం... పైన్క్వాలిటీ ప్రమాణాల కనుగణంగా కొనుగోళ్లు జరిపేందుకు వీలుగా తొలిసారి ధర్ల పొట్ట ఆడిట్ చేయించడం.. చెల్లింపులన్నీ ఒకేసారి చేయాలని నిర్ణయించడం.. కొనుగోళ్లలో నన్న, చిన్నకారు రైతులకే ప్రాధాన్యతనివ్వడం ఇందులో ముఖ్యమైనవి..



కేంద్రం ప్రకటించిన కనీస మద్దతు ధర	మొక్కజొన్న	1,850	రాష్ట్ర ప్రభుత్వం కనీస గిట్టుబాటు ధరలు	
క్వీంరూ.	వేరుశనగ	5,275	ప్రకటించిన ఉత్పత్తులివే	
వంట	పెసలు	7,196	ఏర్పవ	7,000
వరి కామన్	మినుములు	6,000	పసుపు	6,850
వరి గ్రేడ్ - ఏ	శనగ	5,100	ఉల్లి	770
జొన్న - హైబీడ్	ప్రాధు తిరుగుడు	5,885	చిరుధాన్యాలు	2,500
జొన్న - మార్చిండి	సోయా బీన్స్	3,880	అరబీ	800
సజ్జ	నువ్వులు	6,855	బత్తాయి	1,400
రాగి			వేరుశనగ (గ్రేడ్-1)	4,500

“చీడపీడలపై మీ సందేహిలను 8331056154 కు వాట్సప్ ఫోన్‌పై పంపండి. వాటిని నివ్వత్తి చేసుకోండి.”





వ్యవసాయ, అనుబంధ రంగాలపై ముఖ్యమంత్రి సమీక్ష

రైతులకు 2020-21
భారీవ్ బీమా సామ్యు

ఏప్రిల్లో చెల్లించేలా చర్యలు తీసుకోవాలని మే నెలలో ఈ ఏడాది రైతు భరోసా తొలి విడత ఇచ్చేలా ఏర్పాటు చేయాలని ముఖ్యమంత్రి వర్యులు శ్రీ వై.ఎన్. జగన్మహాపానరెడ్డి పేర్కొన్నారు. రైతులు ఎక్కడా మోసాలకు గురికాకుండా వారికి అండగా నిలిచేలా చర్యలు తీసుకోవాలని ఇప్పటికే స్పష్టం చేశానని, ఇందుకోసం ప్రత్యేకంగా జిల్లాలో రైతు భరోసా పోలీసు స్టేషన్పై ఆలోచన చేయాలని ఆదేశించినట్లు గుర్తు చేశారు. దీనిపై పోలీసు విభాగంతో సమస్యలు చేసుకోవాలని వ్యవసాయ శాఖకు సూచించారు. వ్యవసాయ అనుబంధ రంగాలపై ముఖ్యమంత్రి గారు తన క్యాంపు కార్యాలయంలో ఉన్నత స్థాయి సమీక్ష నిర్వహించారు. ఈ సందర్భంగా ముఖ్యమంత్రి వై.ఎన్. జగన్మహాపానరెడ్డి గారు ఏం చెప్పారంటే...

కొలు రైతుల చట్టంపై వివరించాలి : పొలంబడిలో భాగంగా కొలు రైతుల కోసం చేసిన చట్టంపై అవగాహన కల్పించాలి. సాగు ఒప్పండ పత్రం వల్ల రైతులకు ఎలాంటి ఇబ్బంది ఉండదనే విషయాన్ని వివరించాలి. ఆర్.బి.కె.లో దీనికి సంబంధించిన వివరాలతో పోస్టర్లు ఏర్పాటు చేయాలి. ఆర్.బి.కె.లో రైతులకు ఎలాంటి కార్యక్రమాలు అందుబాటులో ఉన్నాయా తెలియజేసేలా పెఱార్డింగ్స్ ఉండాలి. విలేజ్ క్లినిక్స్, గ్రామ సచివాలయాల కార్యక్రమాలకు సంబంధించి కూడా పెఱార్డింగ్స్ ఏర్పాటు చేయాలి. దీని వల్ల ప్రజలకు మెరుగైన అవగాహన కలుగుతుంది.

సేంద్రియ వ్యవసాయంపై దృష్టి : సేంద్రియ వ్యవసాయంపై

వ్యవసాయ అధికారులు ప్రత్యేక దృష్టి సారించాలి. ఆర్.బి.కె.ల పరిధిలో పంటల కొనుగోళ్ళు సక్రమంగా జరుగుతున్నాయా? లేదా? అనే అంశంపై నిరంతర పర్యవేక్షణ చేయాలి. మిల్లర్ నేరుగా ఆర్.బి.కె.ల వద్దకు వచ్చి కొనుగోలు చర్యలు తీసుకోవాలి. రైతుల ప్రయోజనాల కోసం రాష్ట్రం చేసిన వ్యవసాయ ఆక్యా చట్టల ఉల్లంఘన జరగకుండా చూడాలి.

ప్రభుత్వం తరఫున బీమా కంపెనీ ఏర్పాటుపై సత్యరం చర్యలు తీసుకోవాలని గౌరవ ముఖ్యమంత్రి వర్యులు శ్రీ వై.ఎన్. జగన్ మోహన రెడ్డి గారు అధికారులను ఆదేశించారు. దీని కోసం ప్రత్యేక అధికారిని నియమించాలని సూచించారు.

జనతా బజార్లపై ప్రతిపాదనలు : జనతా బజార్లపుర్వాటుకు సంబంధించి రూపొందించిన ప్రతిపాదనలను ముఖ్యమంత్రి సమీక్ష సందర్భంగా అధికారులు వివరించారు. 5 వేల జనాభా ఉన్న చోట 500 చ.అదుగుల విస్తీర్ణంలో జనతా బజార్ల ఏర్పాటు కానున్నాయి. 50 వేల నుంచి 2 లక్షల జనాభా ఉన్న చోట 5 వేల నుంచి 10 వేల చ.అదుగుల విస్తీర్ణంలో జనతా బజార్ల ఏర్పాటు అవుతాయి. బయట మార్కెట్లో కన్నా తక్కువ ధరలకే నాణ్యమైన సరుకులు జనతా బజార్లలో లభించాలని అప్పుడే లక్ష్యం నెరవేరుతుందని సీఎం స్పష్టం చేశారు. రైతులకు కనీస మద్దతు ధరలు లభించాలని మరోవైపు వినియోగదారులకు సరుకులు తక్కువ ధరకు లభించేలా ఉండాలన్నారు. జనతా బజార్లల ద్వారా అటు రైతులకు ఇటు వినియోగదారులకు మేలు జరుగుతుందని సీఎం పేర్కొన్నారు. సమీక్షలో అగ్రికల్చర్ మిషన్ వైన్ ఛైర్మన్ యం.వి.ఎన్. నాగిరెడ్డి, వ్యవసాయ శాఖ స్పెషల్ భీవ్ సెక్రటరీ పూనం మాలకొండయ్య, ఇతర ఉన్నతాధికారులు పాల్గొన్నారు.



“సాగులో సందేహమా? 155251 కు ఫోన్ చేయండి. ఒక్కఫోన్ కాల్తో అన్నదాతల సందేహిల నివ్వత్తి”



వ్యవసాయ, ప్రచురణవర్ధక శాఖలకు ఆవార్ధుల పరంపర



రైతులకు నిరంతరం అండగా నిలస్తున్న రాష్ట్ర వ్యవసాయ శాఖ పలు అవార్డులు వరించాయి. ఇందులో ముఖ్యంగా పేర్కొన్నదగినది రాష్ట్ర వ్యవసాయ, పశుసంవర్క శాఖ ప్రత్యేక ప్రధాన కార్యదర్శి శ్రీమతి. పూనం మాలకొండయ్య గారు అందుకున్నది. పశుపోషకుల సంక్షేప కార్యమాలతో పాటు, మందుల సరఫరా, గాలికుంటు టీకాలు, నట్టల నివారణ, ఇన్ఫప్ట్ట్ సరఫరా, సిబ్బంది నియామకాలు, విధి నిర్వహణ శిక్షణ వంటి కార్యక్రమాలను 42కు పైగా వెబ్ ఆధారిత అప్లికేషన్లు చేపట్టడంతో పాటు పారదర్శకంగా అమలు చేసినందుకు 18 వ సీ.ఎస్.ఐ. ఎస్.ఐ.జి. సైషల్ ఇంట్రోస్ గ్రాపు ఆఫ్ ఈ-గవర్నెన్ అవార్డును ఆమె లక్ష్మీలో ఉత్తరపదేశ్ ముఖ్యమంత్రి యోగి ఆదిత్యనాథ్ దాన్ నుంచి వ్యవసాయ అనుబంధ శాఖల ప్రత్యేక ప్రధాన కార్యదర్శి దా॥ (శ్రీమతి) పూనం మాలకొండయ్య

ఆర్.బీ.కే. ల ద్వారా పెద్ద ఎత్తున ఈ కార్యక్రమాలను పూర్తి పారదర్శకంగా అమలు చేయగలగుతున్నామని శ్రీమతి పూనం మాలకొండయ్య ఈ సందర్భంగా చెప్పారు.

కేంద్ర వ్యవసాయ శాఖ ప్రకటించిన పీఎం-కిసాన్ సమ్మాన నిధి అవార్డుల్లో రెండింటిని మన రాష్ట్రం గెలుచుకుంది. వివాదాల విభాగంలో శ్రీ పొట్టి శీరాములు నెల్లారు జిల్లా, భౌతిక పరిశీలన విభాగంలో అనంతపురం జిల్లా ఈ పురస్కారులు గెలుచుకున్నాయి. ధిల్లీలో కేంద్ర వ్యవసాయ శాఖ మంత్రి శ్రీ నరేంద్ర సింగ్ తోమర్ నుంచి ఈ రెండు జిల్లాల కలెక్టర్లు చక్రధర్బాబు, గంధం చంద్రుడు వీటిని అందుకున్నారు. వీరిని రాష్ట్ర వ్యవసాయ శాఖ కమీషనర్ శ్రీ పోచ్. అరుణ్ కుమార్ అభినందించారు.



కేంద్ర వ్యవసాయ శాఖ మంత్రి శ్రీ నరేంద్ర సింగ్ తోమర్ నుంచి పి.ఎం. కిసాన్ సమ్మాన నిధి అవార్డులు అందుకుంటున్న అనంతపురం, నెల్లారు కలెక్టర్లు శ్రీ గంధం చంద్రుడు, శ్రీ చక్రధర్బాబు వ్యవసాయ శాఖ కమీషనర్ శ్రీ పోచ్. అరుణ్ కుమార్

“చీడపీడలపై మీ సందేహిలను 8331056028 కు వాట్టుక్ ఫోన్‌టో పంపండి. వాటిని నిష్టత్తి చేసుకోండి.”



రికార్డు స్థాయిలో రజ్జు పంటల సాగు



రబీలో పంటలు రికార్డు స్థాయిలో సాగు అయ్యాయి. సాధారణంగా రబీలో అపరాల సాగు ఎక్కువగా వరి తక్కువగా సాగు అవుతుంది. కానీ ఈ రబీలో అపరాలతో పోటిగా వరి కూడా సాగు అవడం విశేషం. రబీలో వరి సాగు సాధారణ విస్తృతం 17.60 లక్షల ఎకరాలు కాగా 2018-19 లో 15.54 లక్షలు, 2019-20 లో 19.93 లక్షల ఎకరాల్లో సాగు అవ్వగా ఈ ఏడాది రికార్డు స్థాయిలో 21.64 లక్షల ఎకరాలు దాటింది. మరో రెండు లక్షల ఎకరాల్లో వరి నాట్లు పదే అపకాశం ఉండని వ్యవసాయ వర్గాలు తెలిపాయి. అపరాలు సాధారణ సాగు విస్తృతం 24.52 లక్షల ఎకరాలు కాగా ఇప్పటికే 23.64 లక్షల ఎకరాల్లో సాగు అయ్యాయి. వేసివి పంట కింద ఉభయ గోదావరి ప్రకాశం జిల్లాలో మరో 1.5 లక్షల ఎకరాల్లో అపరాల సాగుకు రైతులు సిద్ధం అవుతున్నారు. మొత్తంగా చూస్తే గత 5 సంవత్సరాల కంటే ఈ ఏడాది రికార్డు స్థాయిలో రబీ సాగు 60 లక్షల ఎకారల మార్కును అందుకొనే అపకాశాలు మెండుగా ఉన్నాయి. మరో వారం పది రోజులలో రబీ సీజన్ ముగియునుంది.

సాగు లక్షం 58.92 లక్షల ఎకరాలు :

రబీ సాధారణ విస్తృతం 56.19 లక్షల ఎకరాలు కాగా 2018-19 లో 53.49 లక్షల ఎకరాల్లో సాగు అయినది. 2019-20 లో 55.43 లక్షల ఎకరాల్లో పంటలు సాగుఅయ్యాయి. అలాంటిది ఈ ఏడాది ఇప్పటికే 58.65 లక్షల ఎకరాల మార్కును అందుకుంది.

నెల్లూరు, చిత్తూరు, ఉభయ గోదావరి, ప్రకాశం జిల్లాలో మరో 3.50 లక్షల ఎకరాల్లో పంటలు పండే అపకాశాలున్నాయి.

దీంతో గతంలో ఏప్పుడూ అందుకోని లక్ష్యాన్ని ఈసారి అందుకొనే అపకాశాలు కన్చిస్తున్నాయి. ఈ ఏడాది 58.92 లక్షల ఎకరాల్లో సాగు చేయాలని లక్ష్యంగా నిర్దేశించారు.

వరి తర్వాత అత్యధికంగా 11.43 లక్షల ఎకరాల్లో శనగ సాగు అపగా 8.80 లక్షల ఎకరాల్లో మినుములు 2.27 లక్షల ఎకరాల్లో పెనలు, ఇతర అపరాలు 1.14 లక్షల ఎకరాల్లో సాగు అయ్యాయి.

4.22 లక్షల ఎకరాల్లో మొక్కజీసు, 2.77 లక్షల ఎకరాల్లో వేరుశనగ, 2.64 లక్షల ఎకరాల్లో జొన్సు, 1.43 లక్షల ఎకరాల్లో పొగాకు, 1 లక్ష ఎకరాల్లో మిరప ఇతర పంటలు 1.31 లక్షల ఎకరాల్లో సాగు అయ్యాయి. కాగా గోదావరి ప్రకాశం జిల్లాలో మరో 50 వేల ఎకరాల చౌపూన సువ్వులు, మొక్కజొన్సు 30 వేల వరకు అపరాలు సాగు అయ్యే అపకాశాలు ఉన్నాయి.

పచ్చని తివాచీల రాయలసీమ :

నీళ్ళు లేక నెర్రలు వారే ఆ నేలల్లో పచ్చదనం పురివిప్పు కుంటోంది. ఎటు చూసినా పచ్చని తివాచీ పరిచినట్టు రాయలసీమ పచ్చని సీమగా కన్నిస్తోంది. ఆక్వా ప్రభావంతో ఓ వైపు ఉత్తరాంధ్ర, ఉభయ గోదావరి, కోస్తా జిల్లాలో రబీ సాగు తగ్గుతుండగా రాయలసీమ జిల్లాల్లో గత రెండేళ్ళగా అనుహ్యంగా పెరుగుతోంది.

వ్యవసాయాన్ని పండుగలా మార్చేందుకు ప్రభుత్వం ఇస్తున్న ప్రోత్సాహకాలు రాయలీలకు తోడు వరుసగా రెండో ఏడాది కూడా రెండో పంటకు సమ్మిద్ఘా సాగు సీరు ఇప్పుడంతో ఈ ప్రాంతంలో లక్ష్యానికి మించి రబీ సాగు అవతోంది. వై.ఎన్.ఆర్. కడప, కర్నూలు, అనంతపురం, చిత్తూరు జిల్లాల్లో రబీ సాధారణ విస్తృతం 16.99 లక్షల ఎకరాలు కాగా ఇప్పటికే 18.90 లక్షల ఎకరాలు దాటింది. అత్యధికంగా అనంతపురంలో 4.23 లక్షల ఎకరాలు చిత్తూరులో 2.53 లక్షలు, కర్నూలులో 7.94 లక్షలు, వై.ఎన్.ఆర్. కడప జిల్లాలో 4.20 లక్షల ఎకరాలు దాటింది.

వరి విషయానికి వస్తే ఈ జిల్లాలో సాధారణ సాగు విస్తృతం 2,42,991 ఎకరాలు కాగా ఈ ఏడాది 3,29,785 ఎకరాల్లో సాగు అయినది. అత్యధికంగా చిత్తూరులో 1,72,932 ఎకరాలు, కర్నూలులో 81,925 ఎకరాలు, వై.ఎన్.ఆర్. కడప జిల్లాలో 47,459 ఎకరాలు, అనంతపురం 27,469 ఎకరాల్లో సాగు

“సాగులో సందేహమా? 155251 కు ఫోన్ చేయండి. ఒక్కఫోన్ కాల్తో అన్నదాతల సందేహిల నివృత్తి”





అయినది. ఈ జిల్లాలో అవరాలు సాధారణ విస్తీర్ణం 9,57,314 ఎకరాలు కాగా ఈ ఏడాది ఇప్పటి వరకు 10,50,262 ఎకరాల్లో సాగు అయ్యాయి. చరిత్రలో ఈ స్థాయిలో రాయలసీమ జిల్లాలో రభీ సాగు అవ్వలేదని వ్యవసాయ రంగ నిపుణులు చెబుతున్నారు.

రెట్టించిన ఉత్సాహం :

ఖరీఫ్ చివరలో ‘నివార్’ దెబ్బ తీయడంతో కాస్త ఇబ్బంది పడిన రైతులు రభీ సాగును కాస్త ఆలస్యంగా ప్రారంభించారు. ఖరీఫ్లో మాదిరిగానే రభీ సాగు ఆరంభంలోను వై.ఎన్.ఆర్. రైతు భరోసా రెండో విడత సామ్య అందింది. దీనికి తోడు పూర్తి స్థాయిలో ఆక్కరకు వచ్చిన వై.ఎన్.ఆర్. రైతు భరోసా కేంద్రాల ద్వారా నాణ్యమైన విత్తనాలు, కావలసిన స్థాయిలో ఎరువులు, పురుగు మందులు అందుబాటులో ఉన్నాయి. పైగా రికార్డు స్థాయిలో బుణాలు అందడంతో సాగు వేళ అనుదాతకు ఏదశలోనూ ఇబ్బంది ఎదురుకాలేదు. పరుసగా రెండో ఏడాది కూడా రెండో పంటకు సమృద్ధిగా సాగు సీరు ఇవ్వడంతో రెట్టించిన ఉత్సాహంతో రైతన్నలు రికార్డు స్థాయిలో రభీ పంటను సాగు

చేస్తున్నారు.

రభి సాగు దాదాపు చివరి దశకు వచ్చింది. గత ఏడాది 55.43 లక్షల ఎకరాలు సాగవగా, ఈ ఏడాది ఇప్పటికే 58.65 లక్షల ఎకరాలు దాటింది. వేసవి పంట క్రింద మరో 2 లక్షల ఎకరాల వరకు వరి నెల్లారు, చిత్తారు జిల్లాలలో సాగయ్య అవకాశాలున్నాయని కమీషనర్ శ్రీ పౌచ్. అరుణ్ కుమార్ చెప్పారు.

జిల్లాల వారీగా రభీ సాగు విపరాలు (లక్షల ఎకరాల్లో) :

జిల్లా	సాధారణ విస్తీర్ణం	ఇప్పటి వరకు	సాగైన విస్తీర్ణం
లీకాకుళం	2.79	2.36	
విజయనగరం	1.70	1.50	
విశాఖపట్టం	0.89	0.72	
తుఱ్పు గోదావరి	5.41	4.60	
పశ్చిమ గోదావరి	6.70	6.06	
కృష్ణా	4.99	5.53	
గుంటూరు	4.83	5.33	
ప్రకాశం	6	7.19	
నెల్లారు	5.89	6.46	
చిత్తారు	2	2.53	
వైవన్సార్	4.13	4.20	
అనంతపురం	3.03	4.23	
కర్నూలు	7.83	7.94	
మొత్తం	56.19	58.65	



“చీడపీడలపై మీ సందేహిలను 8331056149 కు వాట్సప్ ఫోన్‌పై పంపండి. వాటిని నిష్టత్తి చేసుకోండి.”



సామర్కోపల్ జీవన ఎరువుల ఉత్పత్తి కేంద్రం



ప్రకృతిలో సహజ సిద్ధముగా నేలలో ఉన్న సూక్ష్మజీవులు, నాచు, శీలింద్రాల చర్యల వలన మొక్కలకు కావాల్సిన పోషకాలు లభిస్తాయి. వాటిని గుర్తించి, వేరుచేసి, అభివృద్ధి పరిచిన సూక్ష్మజీవులు సముదాయాన్ని జీవన ఎరువులు అంటారు.

జీవన ఎరువులలో నత్రజని స్థిరీకరించే రైజోబియం, అజటోబాక్టర్, అజోస్పెరిల్లంయే గాక భాస్వరాన్ని అందించే ఫాస్ట్ బాక్టీరియా వంటివి గలవు.

జీవన ఎరువుల ఉత్పత్తి కేంద్రాన్ని తూర్పు గోదావరి జిల్లా సామర్కోట లోని విత్తునాభిపృథివీ అనుసరణియ పరిశోధనా క్షేత్రం నందు 2016-17 ఆర్థిక సంస్థలో అప్పటి జిల్లా కలెక్టరు శ్రీ పౌచ్. అరుణ్ కుమార్ జీవన ఎరువుల వలన కలిగే లాభాలను ధృష్టిలో ఉంచుకొని గోదావరి జిల్లాల రైతులకు వీటిని అందుబాటులో ఉంచాలనే ఉద్దేశ్యంతో కలెక్టర్ వినూత్తు నిధి నుండి



163 లక్షలను మంజూరు చేయుట జరిగినది. తదనుగుణముగా దిసెంబరు-2018 వ సంవత్సరములో దీని నిర్మాణము పూర్తయినది. ఈ ఉత్పత్తి కేంద్రం యొక్క వార్షిక ఉత్పత్తి సామర్థ్యాన్ని 40.000 మెట్రిక్ టన్నులుగా నిర్మారించుకొని నత్రజని స్థిరీకరించే జీవన ఎరువులు అయిన రైజోబియం, అజటోబాక్టర్, అజోస్పెరిల్లం భాస్వరాన్ని అందించే ఫాస్ట్ బాక్టీరియాల ఉత్పత్తి 2019-20 ఆర్థిక సంవత్సరము నుండి మొదలు పెట్టింది.

2019-20 ఆర్థిక సంవత్సరంలో 48.36 మెట్రిక్ టన్నుల ఘన రూప జీవన ఎరువులను ఉత్పత్తి చేయుట జరిగినది. వాటి వివరములను క్రింది పట్టికలో పొందుపరచాము.

క్ర.సం.	జీవన ఎరువు	ఉత్పత్తి (మె.ట.లలో)
1.	రైజోబియం	11.69
2.	అజోస్పెరిల్లం	4.73
3.	ఫాస్ట్ బాక్టీరియా	31.94
	మొత్తం	48.36

ఈ ఘన రూప జీవన ఎరువులను జాతీయ ఆహార భద్రత పథకం ద్వారా తూర్పుగోదావరి, నెల్లూరు, చిత్తూరు, విశాఖపట్నం కర్నూలు జిల్లాలకు సరఫరా చేశాము.

2020-21 ఆర్థిక సంవత్సరములో అదనంగా మరికొన్ని యంత్రములు రావడం వలన, ఉత్పత్తి సామర్థ్యాన్ని 80 మెట్రిక్ టన్నులు / కిలో లీటర్లుగా నిర్మారించుకోవడం జరిగినది.

క్ర.సం.	జీవన ఎరువు	ఉత్పత్తి (మె.ట.లలో)
1.	రైజోబియం	2.58
2.	ఫాస్ట్ బాక్టీరియా	53.54
	మొత్తం	56.12

ఘన రూప జీవన ఎరువులను జాతీయ ఆహార భద్రత పథకం మరియు డా॥ వై.ఎస్.ఆర్. పొలంబడి పథకాల ద్వారా తూర్పుగోదావరి, నెల్లూరు, చిత్తూరు జిల్లాలకు సరఫరా చేయుట జరిగినది.

ద్రవ రూప జీవన ఎరువుల వలన లాభములు :

- గడువు తేది వరకూ అధిక సంఖ్యలో బాక్టీరియా ఉంటుంది.
- తయారు చేసిన తేది నుండి రెండు సంవత్సరముల కాలం పాటు నిల్వ ఉంటుంది.

“సాగులో సందేహమా? 155251 కు ఫోన్ చేయుండి. ఒక్కఫోన్ కాల్తో అన్నదాతల సందేహాల నివ్వత్తి”





- ఎక్కువ భూమి విస్తరణమునకు, తక్కువ సమయములో ఉపయోగించవచ్చును.
- తేలికగా పంట వేళ్ళ చుట్టూ ఉన్న వాతావరణములో సమస్యలు సంబంధం ఏర్పరచుకొని త్వరగా అభివృద్ధి చెందుతుంది.
- వీటిని ఉపయోగించే విధానం సులవుగా ఉంటుంది.

జీవన ఎరువులు ఉపయోగించే విధానము :

1. విత్తనానికి పట్టించే పద్ధతి : 250 మి.లీ.ల కల్పర్ను 5 శాతం బెల్లం లేదా చెక్కర ద్రావణములో కలిపి ఎకరానికి సరిపడా విత్తనమునకు పట్టించి, పది నిమిషములు నీడలో ఆరచెట్టి, ఆ తరువాత విత్తుకోవాలి.

2. నారును ముంచే పద్ధతి : 500 మి.లీ.ల కల్పర్ను 10-15 లీటర్ల నీటిలో కలిపి, ఆ మిక్రమములో ఎకరానికి సరిపడా నారును 30 నిమిషములు ఉంచి, తరువాత నాటుకోవాలి.

3. భూమిలో వేసే పద్ధతి : 500 మి.లీ.ల కల్పర్ను 100 కిలోల పశువుల ఎరువుతో కలిపి ఎకరం నేలపై వెదజల్లాలి.

4. డ్రిష్ పద్ధతి : 500 మి.లీ.ల కల్పర్ను, డ్రిష్ ట్యూంక్స్ లో కలిపి, ఎకరం నేలకు మొక్కలు నాటిన వారం రోజులలోపు



వేసుకోవాలి.

పై విషయములను దృష్టిలో ఉంచుకొని ఫిబ్రవరి 2020 నుండి ద్రవ రూప జీవన ఎరువుల ఉత్పత్తి ప్రారంభించుట జరిగినది. 2020-21 ఆర్థిక సంవత్సరములో వీటి ఉత్పత్తి వివరములను క్రింది పట్టికలో పొందు పర్చడం జరిగినది.

క్ర.సం. జీవన ఎరువు	ఉత్పత్తి (మె.ట.లలో)
1. రైజ్సెషన్యం	3.17
2. అజోస్ట్ ఐల్యం	5.30
3. పాస్ట్ బ్యాస్టీరియం	11.55
4. అజిస్ట్ బ్యాస్టర్	0.96
మొత్తం	20.98

వీటిని జాతీయ ఆహార భద్రత మిషన్, దా॥ వై.ఎస్.అర్. పొలంబడి పథకముల ద్వారా గుంటూరు, నెల్లూరు మరియు తూర్పు గోదావరి జిల్లాలకు సరఫరా చేయుట జరిగినది.

2021-22 ఆర్థిక సంవత్సరములో పొటుషియం మొబ్లైజర్ ఎరువులను కూడా ఉత్పత్తి చేయుటకు మరియు ఉత్పత్తి సామర్థ్యాన్ని 100 మెట్రిక్ టన్లు / కిలో లీటర్లకు పెంచేందుకు, ప్రణాళికలు సిద్ధం చేయడం జరిగినది. ఈ జీవన ఎరువుల వినియోగంపై రైతుల్లో అవగాహన కల్పించేందుకు మొదటగా తూర్పు గోదావరి జిల్లాలోని “రైతు భరోసా” కేంద్రాలలో రాబోయే భరీఫ్ - (సార్వ-2021) నుండి అందుబాటులో ఉంచడం జరుగుతుంది.



“చీడపీడలపై మీ సందేహిలను 8331056150 కు వాట్సప్ ఫోన్‌పై పంపండి. వాటిని నిష్పత్తి చేసుకోండి.”



ఆంధ్రప్రదేశ్ పంటల సాగు విస్తరణ తే 2020-21 నాటి బుతువవన ప్రభావం

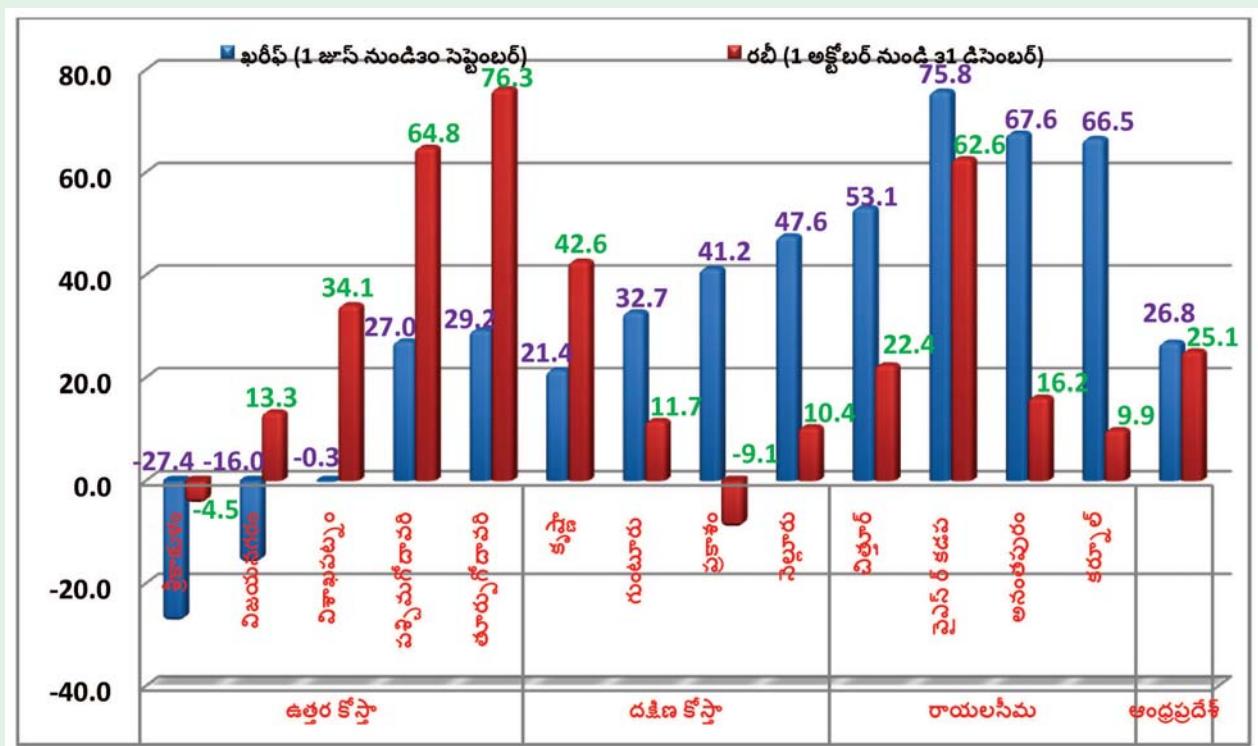


డా. యం.రత్నం, డా. కె. విజయలక్ష్మి, డా. వై. పద్మలత, ప్రాంతీయ వ్యవసాయ పరిశోధనస్థానం, లాం, గుంటూరు-34

బుతువవనాలు మన రాష్ట్రాన్ని అన్నపూర్ణగా నిలబెడతా యనడంలో ఎలాంటి సందేహం లేదు. ప్రతి ఏటా కొన్ని రోజుల అటుఇటు వ్యవధిలో ఈ బుతువవనాలు రాష్ట్రాన్ని పలకరించటం పరిపాటి. ఈ ఏడాది నైరుతి బుతువవనాలు సాధారణ సమయానికి 10 రోజులు అలస్యంగా వచ్చి జాన్ 11వ తేదికి రాష్ట్రమంతా వ్యాపించాయి. ఫలితంగా ఖరీఫ్ పంట కాలానికి శ్రీకాకుళం (-27.4%) విజయనగరం (-16%) జిల్లాలు, రచీ పంట కాలానికి శ్రీకాకుళం (-4.5) ప్రకాశం (-9.1) జిల్లాలు మినహా రాష్ట్రమంతా రెండు పంట కాలాలలోనూ సాధారణ వర్షపాతం నమోదై తాగు సాగు నీటి వినియోగంలో రైతాంగానికి కొంతమేర ఊరటనిచ్చిందని చెప్పుకోవచ్చు. ఈ వివరాలు పటం1 లో పొందుపరచబడినవి.

ఆంధ్ర రాష్ట్రంలో ఖరీఫ్ పంటల సాగు విస్తరణ

39,58,906 హెక్టార్లు లక్ష్యం కాగా సాధారణ సాగు విస్తరణ 37,41,726 హెక్టార్లకు గాను ఈ ఏడాది 34,73,355 హెక్టార్లలో సాగుచేసి మొత్తంగా 93% విస్తరంలో వివిధ రకాల పంటలు సాగు అయ్యాయి. రచీలో సాగు విస్తరణ 23,85,522 హెక్టార్లు లక్ష్యం కాగా సాధారణ సాగు విస్తరణ 17,63,798 హెక్టార్లకు గాను ఈ ఏడాది 14,19,898 హెక్టార్లలో సాగు చేపట్టబడి మొత్తంగా సాగు విస్తరణ 81% నమోదుకాబడినది. జిల్లాల వారిగా ఖరీఫ్ పంట కాలానికి 198%తో నెల్లూరు జిల్లా అగ్రస్థానం లోను, 104%తో చిత్తూరు, కర్నూల్ జిల్లా ద్వీతీయ, 90%తో వై.ఎన్.ఆర్ కడప, శ్రీకాకుళం జిల్లాలు తృతీయ స్థానాలలో నిలబడగా ప్రకాశం, విజయనగరం 79 మరియు 75%తో చివరి రెండు స్థానాలలో సాగు విస్తరణ నమోదయ్యాయి. ఈ రచీ కాలానికి 107%తో అనంతపురం



పటం 1: ఆంధ్రప్రదేశ్ లో 2020-21 నాటి వాస్తవ వర్షపాత స్థితి (శాతాలలో)

“సాగులో సందేహమూ? 155251 కు ఫోన్ చేయండి. ఒక్కఫోన్ కాల్తో అన్నదాతల సందేహిల నివృత్తి”

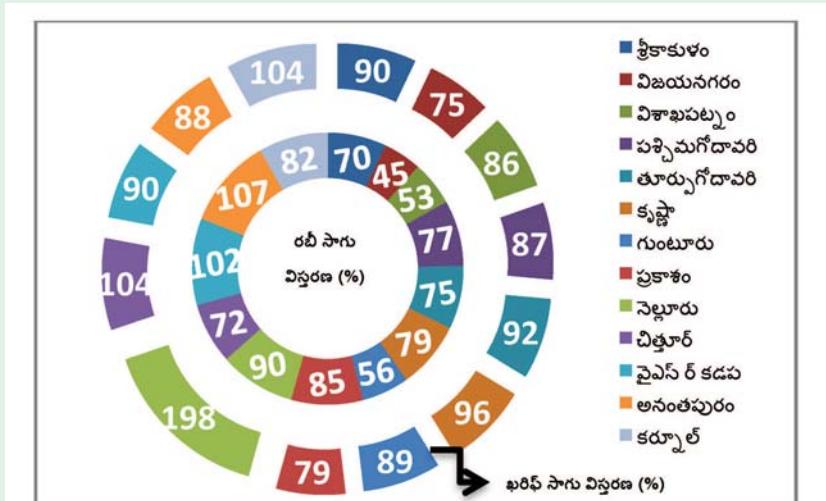


జిల్లా 102%తో వై.ఎన్.ఆర్ కడప జిల్లా అగ్ర స్థానం లో నిలబడగా విశాఖపట్టం విజయనగరం 53%, 45%తో చివరి రెండు స్థానాలలో పంటల సాగు విస్తరణ చేపట్టబడినట్లు గణాంకాలు తెలియ జేస్తున్నాయి. ఈ వివరాలను పటం2 లో విశదికరించబడినది.

గత సంవత్సరంతో పోల్చితే ఈ ఏడాది ఆంధ్ర రాష్ట్ర రైతాంగం భిన్నమైన వాతావరణ పరిస్థితులు ఎదుర్కొన్నారు. వరుసగా నవంబర్ 25న నివార్, నవంబర్ 28న టక్కేటి డిసెంబర్ 2న బుధేవి తుఫాన్లు రాష్ట్ర రైతాంగానికి కడగళ్ళు మిగిల్చాయి. వీటి ప్రభావం ఖరీఫ్ లో ప్రధాన పంటలైన వరి, ప్రత్తి పంటల పై తీవ్ర ప్రభావము చూపించడమైనది. ఈ వాతావరణ పరిస్థితులలో వరి లో మానిపండు తెగులు, ప్రత్తి లో వేరు, కాండం, కాయ కుళ్ళు తెగుళ్ళు, గూడ మరియు పిండ రాలుట, అలానే రబీలో విత్తేటువంటి శనగ, మినుము, పెనర పంటల విత్తుటలో కొంతమేర జాప్యం జరగడం వల్ల పంట దిగుబడులు, నాణ్యతైపై తమదైన ప్రభావాన్ని చూపాయి.

ఇలాంటి వాతావరణ పరిస్థితుల నుండి

రైతులను ఎప్పటికప్పుడు సమాయత్తం చేసే ఉద్దేశ్యంతో వారికి ముందన్న, ప్రత్యేక వాతావరణ ఆధారిత వ్యవసాయ సూచనలు,



పటం 2: ఆంధ్రప్రదేశ్ లో 2020-21 నాటి పంటల సాగు విస్తరణ (శాతాలలో)



సలహాలను నేరుగా రైతాంగానికి, జిల్లా వ్యవసాయ సిబ్బందికి అలానే రైతుల అభ్యస్తుతికి రాష్ట్ర ప్రభుత్వం ప్రతిష్టాత్మకంగా నెలకొల్పించిన రైతు భరోసా కేంద్ర (RBK) సిబ్బందికి ICC (ఇంటిగ్రేటెడ్ కార్స్ సెంటర్) సిబ్బందికి, వాట్పు గ్రూపు ద్వారా, చరవాణి సంక్లిష్ట సమాచారాల రూపంలో ఎప్పటికప్పుడు సమాచారము చేరవేయట ద్వారా కొంతమేర పంట నష్టాన్ని తగ్గించే ప్రయత్నంలో మా ఈ (గామీణ కృషి మాసమ్ సేవ, (ప్రాంతీయ వ్యవసాయ పరిశోధన స్థానం, లాం, గుంటూరు ద్వారా తెలియపరుస్తున్నాం.



ప్రత్యుత్తితల అనంతరం గులాబిరంగు పురుగు వ్యాప్తి నివారణ చర్యలు

దా॥ జి.ఎ.డయానగ్రేన్, దా॥సి.హెచ్.రాణి, దా॥బి.కీలిష్టి, దా॥ఎమ్.సుధారాణి, శ్రీ.శివారెష్టి, దా॥బి. శ్రీకాంత్ మరియు దా॥ఎస్. వెంకటలిష్టి , ప్రాంతీయ వ్యవసాయ పరిశోధనా స్థానం, లాం, గుంటూరు - 522 034

తెల్ల బంగారం అని పిలవబడే ప్రత్యుత్తి పంట ప్రపంచంలో సుమారు 111 దేశాలలో పండించబడుతుంది. అందువలనే దీనిని నార పంటల రారాజు అని అంటారు. ప్రపంచంలో సుమారు 1326 కీటక జాతులు ఈ ప్రత్యుత్తి పంటను ఆశిస్తుంటాయి. ఇందులో ప్రధానంగా మన భారత దేశంలో 130 రకాలైన కీటకాలు ఈ ప్రత్యుత్తి పంటను ఆశించడం గమనించడమైనది. వీటిల్లో అతి ముఖ్యమైనదిగా గులాబిరంగు పురుగు అని చెప్పుకోవచ్చు.

మన దేశంలో 2016వ సంవత్సరం నుండి ప్రత్యుత్తి సాగు మరియు దిగుబడి, గులాబిరంగు పురుగు బెడద వలన తగ్గుతూ రావడం గమనించడమైనది. మన రాష్ట్రంలో సుమారుగా 5-6 లక్షల హెక్టార్లలో ప్రత్యుత్తి సాగువేస్తారు. గత భారీఫ్ పంట కాలంలో కనిప్పంగా 2శాతం నుండి గరిష్టంగా 60 శాతం వరకు ఈ పురుగు ఆశించడం వలన నష్టం వాటిల్లడం జరిగింది. పై అంశాలను బట్టి ఈ పురుగు ఎంత ప్రమాదకారీ మనకు అవగతమవుతుంది.

ఈ పురుగు జీవిత చక్రాన్ని పరిశీలించిన ఎడల అక్షోబరు - నవంబరు మాసాల నుండి మొదలుకుని పంట తీత ముగినే వరకు బాగా ఎక్కువగా ఉంటుంది. ఈ పురుగు జీవిత చక్రంలో ముఖ్యంగా నాలుగు దశలు అనగా గ్రుడ్లు, గొంగళి పురుగు, కోశస్థ మరియు రెక్కల పురుగును మనం చూడవచ్చు. గ్రుడ్లు పొదిగి లార్యా దశకి చేరుకున్న 2 రోజుల్లోనే ప్రత్యుత్తి కాయల్లోకి చొచ్చుకొని పోయి విత్తనాన్ని తిని నాశనం చేస్తుంది. దీని వలన ప్రత్యుత్తి నాణ్యత

దెబ్బతింటుంది. ముఖ్యంగా ఈ పురుగు ఆశించిన పైరులో గ్రుడ్లు పూలు, ప్రత్యుత్తి కాయల మీద నల్లని మచ్చలు, కాయ లోపల రంగు మారిన ప్రత్యుత్తిని మనం గమనించగలం. గత ఏడాది భారీఫ్ పంటను పరిశీలించిన ఎడల సెప్పెంబరు నుండి నవంబరు మాసాల వరకు కురిసిన ఎడతెరిపి లేని వర్షాల వలన నకాలంలో పంట యాజమాన్య పద్ధతులు పాటించలేకపోవడం వలన ఈ పురుగు ఉధృతి పెరిగి పంట నష్టం ఎక్కువగా జరిగింది. దీని వలన ప్రత్యుత్తి పంట దిగుబడి నాణ్యత గణియంగా తగ్గాయి. అంతేకాకుండా గులాబిరంగు పురుగు ఆశించినందున ప్రత్యుత్తి తీతలకు కూలీభర్యు విపరీతంగా పెరిగింది. ఈ అనుభవాన్ని దృష్టిలో పెట్టుకొని గులాబిరంగు పురుగు నివారణ కొరకు సామూహికంగా సమగ్ర యాజమాన్య పద్ధతులు మరియు నివారణ చర్యలు చేపట్టాలిని అవసరం ఎంతైనా ఉంది.

సమగ్ర సస్యరక్షణ పద్ధతులు చేపట్టుకపోవడం, గులాబిరంగు పురుగుకి కేవలం ప్రత్యుత్తి పంట ఒక్కటే ఆహారం కావడం, ఎక్కువ విస్తరణలో (99%) కేవలం బీటి ప్రత్యుత్తి మాత్రమే సాగు చేయడం మొదలగు కారణాలవలన గులాబిరంగు పురుగు బీటి జన్మపులకు నిరోధక శక్తి పెంచుకోవడం జరిగింది.

ఈ విపత్కి పరిస్థితుల్ని ఎదుర్కొచ్చాలంటే సమగ్ర యాజమాన్య పద్ధతుల్ని అనుసరించాలిన ఆవశ్యకత ఉంది. సాధారణ వాతావరణ పరిస్థితులలో లార్యా దశ 10-15 రోజులు వుంటుంది. ఆహారం లేని సమయంలో లార్యా మొదులలో, కాయలలో నిద్రపడుకు చేరుతుంది. ఈ నిద్రావస్థ సుమారు నెలల



“సాగులో సందేహమా? 155251 కు ఫోన్ చేయండి. ఒక్కఫోన్ కాల్తో అన్నదాతల సందేహాల నివ్వత్తి”



నుండి సంవత్సరం వరకు వుంటుంది. ఈ నిద్రావస్థలోని లార్యాసు నాశనం చేయకపోతే తరువాత కాలంలో వేసిన ప్రత్యుత్తో గులాబిరంగు పురుగు ఉధృతి పెరుగుతుంది. కాబట్టి పంట తరువాత కూడా మరిన్ని జాగ్రత్తలు చేపట్టాల్సిన ఆవశ్యకత ఎంతైనా వుంది.

- ముఖ్యంగా వేసవి దుక్కుల్ని ఖచ్చితంగా చేసి భూమిలో ఉన్న కోశస్థదశ పురుగుల్ని నాశనం చేయాలి.
- సాగునీరు వసతి ఉన్న ప్రాంతాల్లో వీలైనంత త్వరగా పంట కాలాన్ని ముగించి రెండో పంటగా జొన్న, మొక్కజొన్న, అపరాలు సాగుచేసుకోవడం మంచిది.
- జనవరి మాసంలో నీటి తడులను మరియు పోషకాలను ఇచ్చి పంట కాలాన్ని పొడిగించకూడదు.
- పంట విరామాన్ని ఖచ్చితంగా పాటించాలి.
- పంట కోత అనంతరం ప్రెడ్సర్ని ఉపయోగించి చిన్న చిన్న ముక్కలుగా చేసి భూమిలో కలియదున్నాలి.
- ప్రత్తి తీత అనంతరం గొర్రెలు, మేకలు పంటి పశువుల్ని మేపిన ఎడల, చిగుళ్ళను, పగలని కాయలను, క్రింద రాలిన కాయల్లో ఉన్న గులాబిరంగు పురుగులోని వివిధ దశలను తినివేస్తాయి.
- ప్రత్తి కట్టెలను పాలంలో కానీ, ఇంటివద్దకానీ నిలువ ఉంచరాదు.
- జిన్నింగ్ మిల్లుల దగ్గర ఎక్కువ కాలం పురుగు ఆశించిన



ప్రత్తిని నిలువ ఉంచటం వలన తరువాత సీజన్లో పురుగు ఉధృతి ఎక్కువగా ఉంటుంది. కాబట్టి జిన్నింగ్ మిల్లుల పరిసర ప్రాంతాన్ని పుట్టంగా ఉండేటట్లు చూడాలి.

- జిన్నింగ్ మిల్లులలో గ్రూప్స్ ప్రత్తిని వేరుచేసి తగులబెట్టాలి. లింగాకర్పక బుట్టలను అమర్చి మగ రెక్కలపురుగులను ఆకర్షించి చంపివేయాలి.
- గులాబిరంగు పురుగు ఆశించిన ప్రత్తిని ఇతర ప్రాంతాలకు తరలించరాదు. దీని వలన మిగతా ప్రాంతాలకు పురుగు వ్యాపించకుండా ఉంటుంది.
- సిఫారసు చేసిన క్రిమిసంహరకాల్ని మాత్రమే వాడి పురుగు ఉధృతిని అదుపులో పెట్టాలి.

కాబట్టి ప్రత్తి రైతులందరూ తగుజాగ్రత్తలు తీసుకొని గులాబిరంగు పురుగును ఆదిలోనే అరికట్టి ముందుకాలంలో నాణ్యమైన ప్రత్తి దిగుబడులు పొందటానికి కృషి చేయాలి.



“చీడపీడలపై మీ సందేహిలను 8331056153 కు వాట్సప్ ఫోన్ పంపండి. వాటిని నిష్పత్తి చేసుకోండి.”



చెఱకు కార్బ్ (మరుదాము) తోటల్లో మేలైన యాజమాన్యము



దా. యస్.వి. సరళ, సీనియర్ శాస్త్రవేత్త, దా. యం. హేమంతకుమార్, ప్రధాన శాస్త్రవేత్త, ప్రాంతీయ పరిశోధనా స్థానం, పెరుమాళ్ళపల్లి, చిత్తారు జిల్లా

చెఱకులో మొక్కలో నరికిన తరువాత పెంచే కార్బ్ తోటలను బోస్సు పంటగా రైతులు భావించి లక్ష్యంగా సాగు చేస్తున్నారు. తద్వారా చెఱకు కార్బ్ తోటల్లో తక్కువ దిగుబడులు నమోదు అవుతున్నాయి. సరైన యాజమాన్య పద్ధతులు పాటించినట్లయితే మొక్క తోటల కన్నా కార్బ్ తోటల్లో అధిక చెఱకు దిగుబడులు, తద్వారా అధిక నికరాదాయం పొందవచ్చు. కార్బ్ తోటల పెంపకంలో నేల తయారీ, బోధలు వేయడం, విత్తనం కొనడం, విత్తనాన్ని తయారు చేసుకొని నాటుకోవడం, మొదలైన పనులకు కావలసిన కూచీల ఖర్చు ఉండడు. కాబట్టి కార్బ్ తోటల్లో కొంత ప్రశ్న వహించి కింద తెలిపిన మేలైన యాజమాన్య పద్ధతులు పాటించినట్లయితే రైతులు కార్బ్ తోటల్లో మొక్క తోటల కంటే అధిక ఆదాయం పొందే అవకాశం ఉంటుంది.

చెఱకు పంటలో ముఖ్యంగా రకం ఎంపిక చాలా ప్రముఖ పొత్త వహిస్తుంది. ఎందుకంటే రకం అధిక చెఱకు దిగుబడినిస్తూ ఎప్రకుళ్ళు, కాటుక తెగలు నీటి ఎద్దుడికి, నీటి ముంపును తట్టుకుని కార్బ్ కి అనువైనదిగా ఉండేలా ఎంపిక చేసుకోవాలి.

కార్బ్ చేయడానికి రిటూన్ మేనేజర్ అను యంత్ర పరికరం అందుబాటులో ఉంది. ఈ యంత్ర పరికరం సడపడానికి చెఱకును కనీసం నాలుగు అడుగుల దూరంలో నాటుకోవాలి. ఈ యంత్రము కార్బ్ చేయడానికి, చేయవలసిన విధంగా అంటే చెఱకును భూమట్టానికి నరకడం, దున్నడం పొత్త వ్రేష్టు కత్తిరించం ఎరువులు వేయడం లాంటి అన్ని పనులు ఒకే యంత్రం చేస్తుంది. ఈ యంత్రం ఖరీదు దాదాపు రూ. 2,50,000 పరకు ఉంటుంది. మొక్క తోటలను నరికినప్పుడు చెఱకు చెత్తును పొలంలో నుండి పూర్తిగా తీసివేయాలి. తరువాత పదునైన పారలతో

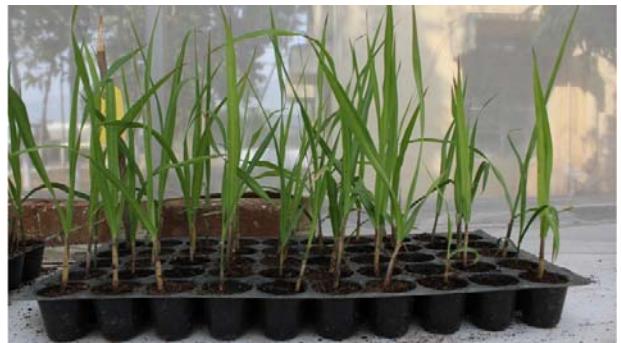
చెఱకు పరుసలలోని చెఱకు దుబ్బులను భూమట్టానికి చెక్కాలి. ఇలా భూమట్టానికి నరకడం వల్ల భూమి లోపల కణపుల నుండి వచ్చిన మొలకలు దుబ్బుల వేరు వ్యవస్తతో తగిన సంబంధం ఉండడం వల్ల బాగా ఎదుగుతాయి. అలా కాకుండా భూమిపైకి నరకం వల్ల వేరు వ్యవస్తతో సరైన సంబంధం లేకపోవడం వల్ల నీరు, పోషక పదార్థాలు సరిగా సరఫరా కాక ఎండి చనిపోతాయి. ఒక వేళ ఎదిగిన కొంత కాలం తరువాత ఒరిగి చనిపోయి కార్బ్ దిగుబడులు గణనీయంగా తగ్గుతాయి. అందువల్ల చెఱకు దుబ్బులను తప్పనిసరిగా భూమట్టానికి లేదా ఇంచుక భూమి లోపలికి నరికించే విషయంలో రైతాంగం ప్రశ్న వహించాలి.

కార్బ్ చేసిన వెంటనే ఎకరానికి 600 గ్రా. మెట్రిబ్యూజిన్ + 2 కేజీలు, 2,4-డి సోడియం సాల్ట్ మందును 450 లీ. నీటికి కలిపి మోక్క చెక్కి పరుసల మధ్య పిచికారి చేసి కలుపు ఎదుగుదలను అరికట్టాలి.

చెఱకు పరుసల మధ్య ఆరు అంగుళాల లోతు దుక్కి చేయడం ద్వారా నేల గుల్బారి చెఱకు దుబ్బుల వేర్కు ప్రాణవాయువు లభించి కొత్త వేర్లు తొడిగి నీరు, పోషక పదార్థాలు అవసరమైన మేరకు గ్రహించి చెఱకు ఎదుగుదలకు అనువ్వగా ఉంటుంది.

మొక్కలను నరకడానికి నెల ముందే ఆదే రకానికి చెందిన ఒంటి కన్ను ముచ్చెలను పాలిథీన్ సంచలు లేదా చిన్న చిన్న ట్రేల్లో పొలంలో ఒక పక్క నారుమళ్ళలో పెంచి 40-45 రోజుల మొలకలను కార్బ్ పరుసల మధ్య గల 50 సె.మీ. అంతకు పైబడిన భాళీలలో నింపి అవసరమైన మేరకు నీరు, పోషక పదార్థాలు అందించి అవి నిలదొక్కుకునే పరకు సంరక్షించాలి.

పరుసల మధ్య దుక్కి చేసి భాళీలను నింపి ఎకరానికి మొక్క



“సాగులో సందేహము? 155251 కు ఫోన్ చేయండి. ఒక్కఫోన్ కాల్తో అన్నదాతల సందేహాల నివృత్తి”





తోటకు సిఫారసు చేసిన న్యూజిలాnd అదనంగా 100 కిలోల న్యూజిలాnd కిలోలు ఆ మొత్తంలో సగభాగాన్ని, మొక్క తోటలకు సిఫారసు చేసిన భాస్వరం, పొట్టాష్టలు పూర్తిగాను, చెఱకు దుబ్బుల మొదళ్ళ దగ్గర చిన్న గోతులు తీసి అందులో వేసి మట్టితో కప్పాలి. ఆ తరువాత 1.25 టన్నుల చెఱకు చెత్తును చెఱకు వరుసల మధ్య పలచగా కప్పడం ద్వారా భూమిలోని తేమ ఆరిపోకుండా కొంత వరకు కాపాడడంతో పాటు కలుపు ఎదుగుదలను పీక పురుగు తాకిడి చాల వరకు అరికట్టపచ్చ. అంతేకాకుండా 45 రోజుల తరువాత పైపాటుగా చెఱకు వరుసల మధ్య దుక్కి చేసేటప్పుడు చెఱకు చెత్త కప్పే ముందు ఎకరానికి 10 బీ.ల మిట్రెల్ పారాథియాన్ పొడి మందు చెఱకు వరుసల మధ్య చల్లకోవాలి. మిగిలిన సగభాగం న్యూజిలాnd కార్బి చేసిన 45 రోజులకు దుబ్బుల మొదళ్ళ దగ్గర గోతుల్లో వేసి మట్టితో కప్పాలి.

కార్బి తోటల్లో ఎక్కువ చెఱకు దిగుబడులు పొందాలంటే మొక్క తోటలు కూడా అరోగ్యంగా పెంచుకోవాలి లేదా మొక్క తోటలు నరికిన తరువాత చెఱకు చెత్తును పెడ్డరు అను యంత్ర పరికరంతో దుస్సుడం వలన చెఱకు చెత్త చిన్న చిన్న ముక్కలుగా అవుతుంది. తర్వాత ఆ పొలంలో సింగిర్ సూపర్ ఫాస్ట్ ఎకరానికి 50 కిలోలు యూరియా 10 కిలోలు వేసి నీరు పెట్టి నప్పుడు చెఱకు చెత్త నేలలో కలిసిపోయి సేంద్రీయ ఎరువుగా నేలకు అందించబడుతుంది.

కార్బి తోటల్లో సాధారణంగా కనిపించే ఇనుము ధాతు లోప నివారణకు (ఆకులన్నీ మొదట పసుపు వర్షానికి, పిదప తెలుపు రంగుకి మారుతాయి). 10 బీటర్ల నీటికి 100 గ్రా. అన్నబేధి, నిమ్మ రసం కలిపి పైరుపై పిచికారి చేయాలి. అవసరాన్ని బట్టి 10-15 రోజుల వ్యవధిలో 2,3 సార్లు పిచికారి చేయడం ద్వారా ఇనుము ధాతు లోపాన్ని సమర్పంతంగా సరిచేసుకోవచ్చు.

కార్బి తోటలు ఎక్కువగా ఆశించే పీక

పురుగు నివారణకు అవకాశం ఉన్న చేట్ల దగ్గర దగ్గరగా తడులు ఇప్పుడం, పీక పురుగు సోకిన మొఘులను ఏరి కాల్చి వేయడంతో పాటు ట్రైకోగ్రామాఫిలోసిస్ పరాన్న జీవి గుడ్డు ఎకరానికి 20 వేల గుడ్డు చొప్పున కార్బి చేసిన 3 రోజుల నుండి 10 రోజుల వ్యవధిలో నాలుగు సార్లు విడుదల చేయాలి. (ఎకరానికి 4 కార్పులు).

మొక్కతోటల కన్నా మరుదాము తోటల్లో పొలుసు పురుగు ఎక్కువగా ఆశిస్తూ ఉంటుంది. కాబట్టి పొలుసు పురుగు నివారణకు చెఱకు గడల మొదలు భాగంలో ఎండిన, పండిన ఆకులను తొలచి లీటరు నీటికి 2.5 మి.లీ. క్లోరిప్రైఫాన్ కలిపిన మందు ద్రావణాన్ని గడలు తడిచేటట్లు పిచికారి చేయాలి.

కార్బి లేదా మరుదాము తోటలను బాగా ఆశించే కాటుక తెగులు నివారణకు లీటరు నీటికి 0.5 మి.లీ. ప్రోపికొనసోల్ మందును కలిపి కార్బి చేసిన 30-35 రోజులకు ఒకసారి, తరువాత 30 రోజులకొకసారి పైరు బాగా తడిచేటట్లు పిచికారి చేయాలి. కార్బి పంట నుండి అధిక పంచదార, బెల్లం దిగుబడులకు బాగా పక్కానికి వచ్చిన పిదప అంటే 9-10 నెలల వయసులో నరకాలి. కార్బి లేదా మరుదాము తోటల్లో అధికంగా తీగజాతి కలుపు మొక్కలు కనిపిస్తాయి. కాబట్టి వీటిని గమనించి వెంటనే తీసి చేయాలి. కార్బి లేదా మరుదాము తోటల నుండి మేలైన దిగుబడులు రావాలంటే పైన సిఫారసు చేసిన ముఖ్యమైన యాజమాన్య పద్ధతులు పాటించినట్లయితే మొక్క తోటల కంటే కార్బి తోటలో అధిక దిగుబడులు పొందవచ్చు.



“చీడపీడలపై మీ సందేహిలను 8331056154 కు వాట్టువ్ ఫాటో పంపండి. వాటిని నిష్టత్తి చేసుకోండి.”



రైతులకు మేలు చేసే పచ్చిరొట్ట పైరులు



డా. యం.రత్నం, డా. కె. విజయలక్ష్మి, డా. వై. పద్మలత, ప్రాంతీయ వ్యవసాయ పరిశోధనాసంస్థ, లాం, గుంటూరు-34

ఆహోర ధాన్యాల ఉత్పత్తిలో స్వయం సమృద్ధి సాధించినపుట్టికీ పంటల సాగులో విచక్కనా రహితంగా వినియోగించే రసాయనాల ద్వారా అనేక అనర్థాలు సంభవిస్తున్నాయి. నేల భౌతిక లక్షణాలు దెబ్బతిని నీటిని నిల్వ చేసే సామర్థ్యాన్ని క్రమంగా లోల్పేతున్నాయి. సూక్ష్మ పోషక లోపాలు తరచుగా కనబడుతున్నాయి. ఉత్పాదకత తగి, ఖర్చు పెరిగిపోతుంది. ఈ నేపథ్యంలో నేల సహజత్వాన్ని కాపాడుతూ అధిక దిగుబడులు సాధించేందుకు పచ్చిరొట్ట పైరు ఎంతగానో సహకరిస్తాయి. పచ్చిరొట్ట ఎరువులు తేలికగా చివికి పోయే స్వభావం కలిగి నేలకు సత్తువను చేకూర్చే పుష్టిలమైన లక్షణాలు గల అనేక పచ్చిరొట్ట ఎరువులు రైతాంగానికి అందుబాటులో ఉన్నాయి. ఈ పచ్చిరొట్ట ఎరువులను పొలములూ కలియ దున్నడం వలన భూమి సారవంతం కావడంతో పాటు పంటల దిగుబడులు కూడా అధికంగా ఉంటాయి. పర్యావరణం దెబ్బతినకుండా ఉంటుంది. రసాయనిక ఎరువుల ఖర్చు, వాడకం తగ్గుతాయి. నాణ్యమైన దిగుబడులు పెరుగుతాయి. పోషక విలువలు సమృద్ధి గా, సమతుల్యత కలిగిన రసభరిత పచ్చని మొక్కలు, వాటి ఆకులను “పచ్చి రొట్ట ఎరువులు” అంటారు.

పచ్చి రొట్ట పైరుకు ఉండవలసిన లక్షణాలు

- తక్కువ రోజుల్లో బాగా పెరిగి ఎక్కువ పచ్చి రొట్టను ఇచ్చేలా ఉండాలి.
- అన్ని రకాల నేలల్లో పెరిగేలా ఉండాలి



- పచ్చి రొట్ట లో పీచు శాతం తక్కువగా ఉండి ఎక్కువ ఆకు కలిగి రసభరితంగా ఉండాలి.
- నేలలో కలియదున్నినపుడు త్వరగా కుళ్ళి భూమిలో కలిసేటట్లు ఉండాలి.
- పచ్చి రొట్ట పంటల వేర్లు భూమిలో లోతుగా పోయేటట్లు ఉండాలి.
- త్వరగా పెరిగి కలువు పెరుగుదలను అరికట్టేది గా ఉండాలి.
- పప్పు జాతికి చెందిన పచ్చి రొట్ట అయితే గాలిలో నృత్యజనిని స్థిరీకరించి నేల సారాన్ని పెంచుతుంది.

పచ్చి రొట్ట పైరు ఎరువుల వల్ల లాభాలు

- నేల భౌతిక స్థితి (నేల ఆకృతి) మెరుగుపడి, భూమి గుల్లగా మారి నేలలోనికి నీరు ఇంకే గుణాన్ని పెంచుతాయి.
- నేలలో సేంద్రియ పదార్థం కలవటం వల్ల సూక్ష్మ జీవులు వృద్ధి చెంది, జీవ రసాయనిక చర్యల వలన నేల సారం పెరగడమే కాక, నేల సంపూర్ణ ఆరోగ్యాన్ని సంతరించుకుని ఉత్పాదకత సామర్థ్యాన్ని పెంచుకుంటుంది.
- నేలలో లభ్యం కాని రూపం లో ఉన్న అనేక పోషకాలను లభ్య రూపం లోకి మారుస్తాయి. (మినరలైజేషన్)
- భూమిలో రసాయన ఎరువులు వేసినపుడు వాటి లభ్యత పెరగడానికి హరిత ఎరువులు ఉపయోగపడతాయి.
- కలుపు మొక్కలు పెరగకుండా నివారించుటలో తోడ్డుడతాయి.
- జీలుగ, సీమ జీలుగ వంటి హరిత పైరులు వేసినపుడు వాటి వేళ్ళు ఎక్కువ లోతుకు వెళ్ళడం వల్ల భూమి లోపలి పొరలలో నిక్షిప్తమైన అనేక పోషకాలను వెలికి తెచ్చి లభ్య రూపం లో పంటలకు అందిస్తాయి.
- పప్పు జాతి హరిత పంటల వలన రైజోబియం అనే బాక్టీరియా గాలిలో నృత్యజనిని వేళ్ళ బుడిపెలలో స్థిరీకరిస్తాయి. ఎకరానికి 25 నుండి 50 కిలోల నృత్యజనిని స్థిరీకరిస్తాయి.
- జీలుగ, సీమ జీలుగ చౌడు భూముల వునర్ధరణకు ఉపయోగపడతాయి.

“సాగులో సందేహమా? 155251 కు ఫోన్ చేయండి. ఒక్కఫోన్ కాల్తో అన్నదాతల సందేహాల నివ్వత్తి”





జీలుగ

- భాస్వరం, గంధకం వంటి పోషకాల లభ్యత గణనీయంగా ఉంటుంది.
- సూక్ష్మ పోషకాలను చిలేట్లు (chelated forms)గా మార్చి పంట మొక్కలకు అందేట్లు చేస్తాయి.
- పచ్చి రొట్టు పైర్లు ఎరువులు గానే కాకుండా పశువుల మేతగా కూడా ఉపయోగపడతాయిహో ఉదా: జనము, పిల్లిపెసర

పచ్చి రొట్టు ఎరువుల సాగు లో అవరోధాలు

- పచ్చి రొట్టు ఎరువు వేసిన తర్వాత నేలలో వేసి కలియ దున్నడానికి సుమారు 60 రోజుల వృధి కావాలి. దీని పలన పంటల ప్రణాళిక వేసుకోవడం ఇబ్బందికరం గా ఉంటుంది.
- ఏపుగా పెరిగి ఎక్కువ పచ్చి రొట్టుని ఇవ్వాలంటే తేమ అవసరమవుతుంది. అన్ని ప్రాంతాలలో నీటి లభ్యత ఉండదు.
- పశు గ్రాస లక్షణాలు ఉన్న పచ్చి రొట్టు ఎరువులకు (జనము, పిల్లి పెసర) పశువుల బెడద ఎక్కువగా ఉంటుంది.
- వీటిని ఆశించే చీడ వీడలు తరువాత సాగు చేసే పంటకు నష్టం కలిగించ వచ్చు.
- పచ్చి రొట్టు విత్తనాల గిరాకీ ఎప్పుడూ ఒకేలాగ ఉండదు. అందువల్ల వర్తకులు వీటిని అందుబాటులో ఉంచడానికి ఇష్ట పడరు .

పచ్చి రొట్టు పంటల సాగులో మెళకువులు

- ప్రధాన పంట కోయిగానే నేలలో మిగిలిన తేమ ను సద్వినియోగ పరచుకొని పచ్చి రొట్టు ఎరువులు విత్తుకోవాలి. (ఉదా: వరి కోసే ముందు జనము లేదా పిల్లి పెసర జల్లి వెంటనే వరి కోస్తారు.)
- తేమ చాలని ప్రాంతాల్లో వేసవిలో దుక్కి దున్ని తొలకరి పర్మాలు పడగానే విత్తుకోవాలి(వరి సాగు చేయు ప్రాంతాల్లో)
- నీటి వనతిగల ప్రాంతాల్లో వేసవిలో సాగు చేయడం

లాభధాయకం.

- వరి చెరకు పంటల సరళిలో రెండు పంటల మధ్య కాల వ్యవధిలో విత్తుకొని కలియ దున్నవచ్చు (చెరకు -ఫిబ్రవరి, వరి - జూన్)
- పసుపు, కండ, చెరకు వంటి పంటల వరుసల మధ్య పచ్చి రొట్టు పెంచి పూత సమయం లో కలియ దున్నవచ్చు.
- సాధారణం గా పచ్చి రొట్టు పైర్లు చల్లుకునేటప్పుడు అధిక మోతాదు విత్తనం ఉపయోగించిన మొక్కలు తక్కువ ఎత్తు పెరిగి రసవంతం గా ఉంటాయి. లేనిచో జీలుగ వంటి పచ్చి రొట్టు ఎరువులు మొక్క ఎత్తు పెరిగి కాండం లో పీచు ఏర్పడి చివకడానికి ఎక్కువ సమయం తీసుకొంటుంది.

పచ్చి రొట్టు ఎరువులు ఏ సమయం లో కలియదున్నాలి?

పూత దశకు రాగానే నేలలో కలియ దున్నిన అత్యధిక పరిమాణాలలో నేలకు పోషకాలు అందుతాయి.

పట్టిక 1 పచ్చిరొట్టు పైర్లు పోషక విలువలు (శాతాలలో)

పచ్చిరొట్టు పైర్లు	పోషక విలువలు (శాతాలలో)		
	నత్రజని	భాస్వరం	పొట్టాప్పియం
జనము	2.3	0.5	1.8
జీలుగ	3.5	0.6	1.2
అలసంద	1.7	0.3	1.3
పిల్లిపెసర	2.2	0.3	1.3
గైరిసిడియా	2.8	0.3	4.6
కానుగ	3.3	0.4	2.4
వేప	2.8	0.3	0.4
పెద్దతురాయి	2.7	0.5	0.5
కాండచింత	2.6	0.4	0.5
వయ్యారి భామ	2.7	0.7	1.5
గుర్రపు డెక్క	3.0	0.9	0.2
జిల్లేడు	2.1	0.5	0.3

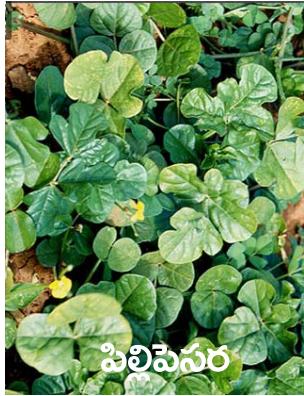
పచ్చిరొట్టు పంటలు - విత్తే సమయం, జాగ్రత్తలు

పచ్చిరొట్టు పైర్లను మే, జూన్ లేదా తొలకరి పర్మాలు మొదలైనప్పుడు నాటుకోవచ్చు. పచ్చిరొట్టు దిగుబడి, నత్రజని స్థిరీకరణ పచ్చిరొట్టు, పైర్ల దశ మీద ఆధారపడి ఉంటుంది. సాధారణ దిగుబడి రావడానికి 45 రోజుల సమయం పడుతుంది. పూత దశలో కలియదున్నడం వల్ల అత్యధిక నత్తువను

“చీడపీడలపై మీ సందేహిలను 8331056028 కు వాట్సప్ ఫాఫో పంపండి. వాటిని నిష్టత్తి చేసుకోండి.”



అలసంద



పెల్లిపెనర

చేకూరుస్తుంది. రోటువేటరు లేదా పవర్ టిల్లర్ సహయంతో కలియదున్నికోవచ్చ. సత్రజని వృధాగా పోకుండా ఉండటానికి కనీసం 15 నుండి 22 సె.మీ. లోతులో కలియదున్నాలి. మురుగునీరు పోయే సాకర్యం లేని వరి పొలాల్లో పచ్చిరొట్ట కుళ్ళతున్నప్పుడు మధ్యలో తయారయ్యే కొన్ని వాయువుల అప్పుడే నాటిన వరి మొక్కలకు హాని కలిగిస్తాయి. కావున కలియదున్నిన 2 వారాల తర్వాత మాత్రమే నాట్లు వేసుకోవాలి.

పచ్చిరొట్ట పైర్ల వాడకంలో తీసుకోవలసిన జాగ్రత్తలు :

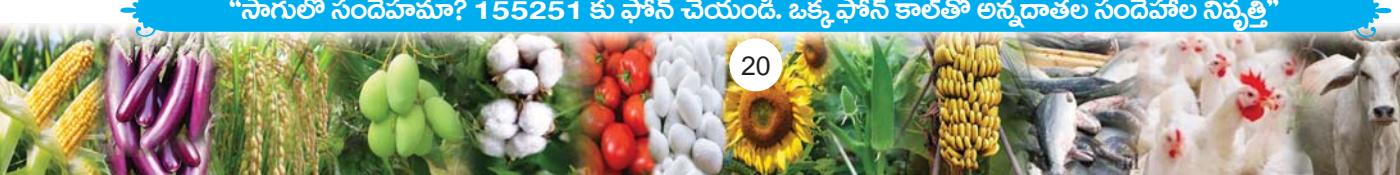
- పచ్చిరొట్ట పైర్ల పెంచడానికి తగినంత నీటి సాకర్యం, కలియదున్నిన తరువాత అపి కుళ్ళదానికి తగినంత నీరు ఉన్నప్పుడు మాత్రమే పచ్చిరొట్ట పైర్ల ప్రయోజనకారిగా ఉంటాయి.
- పచ్చిరొట్ట పైర్ల విత్తే ముందు ఎకరాకు 50 కిలోల సూపర్ఫోస్టేటు అలాగే భూమిలో కలియదున్నటప్పుడు మరో 50 కిలోలు వేస్తే పచ్చిరొట్ట త్వరగా కుళ్ళపోయి పోషకాలు అందించి భూసారాన్ని పెంచుతాయి. సూపర్ఫోస్టేటును వరి పైర్లకు నేరుగా కాక, పచ్చిరొట్ట పైర్లకు వేయడం మంచిది.
- పచ్చిరొట్ట వేసి దమ్ము చేస్తున్నప్పుడు పొలంలో 5-10 సె.మీ. మించి నీరు ఉండకూడదు. పచ్చిరొట్ట చివకడానికి 3 వారాల వ్యవధి అవసరం. 2వ వారంలో పొలంలో నీరు తీసివేస్తే త్వరగా కుళ్ళతుంది. దమ్ము చేసిన తరువాత నాట్లు వేసే వరకు కనీసం 5 సె.మీ నీరు ఎప్పుడూ ఉండాలి. పాతనీటిని బయటకు పంపించకపోతే విషపదార్థాలు వరి పంటకు హానికలిగిస్తాయి.
- కాలువ నీరు అలస్యంగా విడరలవుతాయనుకున్నప్పుడు గాని, చౌడు పొలాల్లో గాని, నీరు ఎక్కువగా నిలిచే పొలాల్లో గాని జనుము పనికిరాదు. కాబట్టి జీలుగను పెంచడం చాలా మేలు.

- పచ్చిరొట్ట పైర్లను శూత పూసిన తరువాత ఎక్కువ రోజులు ఉంచి కలియదున్నితే మొక్కల కాండం, కొమ్మలు బాగా ముదిరిపోయి కుళ్ళడం చాలా కష్టమవుతంది.
- రైతుకు ఆదాయం రావాలంటే కొంత పంటను కోసుకొని తరువాత పచ్చిరొట్ట ఎరువుగా పుయోగపడే పైర్ల (పెసర, మినుము) పెంచడం లాభదాయకం
- పచ్చిరొట్ట పైర్ల సాగుచేయలేని ప్రోంతాల్లో గానుగ, సుబాల్, అవిశె, తంగేడు చెట్ల నుండి ఆకులు, లేత కొమ్మలు కత్తిరించి పచ్చిరొట్ట ఎరువుగా పొలాలకు వాడుకోవచ్చ.
- పండ్ల తోటల్లో మొక్కల మధ్య జనుము, జీలుగ, వెంపల్లి, పిల్లి పెసర పైర్లను వేసుకొని శూత దశలో కలియదున్నాలి. నేలకు తగినంత నేంద్రియ పద్ధతిల్లా అందించడానికి పచ్చిరొట్ట ఎరువుల వాడకం సులభమ మరియు చౌక్కన పద్ధతి. పచ్చిరొట్ట పంటల్లో జీలుగు అధిక పచ్చిరొట్ట దిగుబడినిచ్చే పంట. అలాగే పప్పుజాతి పంటల్లో అలసంద పంట అధిక గింజ మరియు పచ్చిరొట్టనిస్తుంది. పచ్చిరొట్ట ఎరువులు, పచ్చి ఆకు ఎరువులను ఉపయోగించి భూసారం పెంచుకొని రసాయనిక ఎరువుల వాడకాన్ని మూడోవంతుకు తగ్గించుకోవచ్చ. దీనివల్ల ఆరోగ్యవంతమైన పంటతో పాటు అధిక దిగుబడులు పొందవచ్చు. ప్రభుత్వ పరంగా పచ్చిరొట్ట ఎరువుల వాడకాన్ని ప్రోత్సహించుటకు రైతులకు పచ్చిరొట్ట పంట విత్తనాలను సబ్సిడీపై అందచేస్తున్నారు.

ఎకరా పచ్చిరొట్ట సాగుద్వారా రైతుల చేకూరే లాభం ఈ క్రింది పట్టికలో చూపటినివి

పంట	పచ్చిరొట్ట దిగుబడి (టన్నులలో)		
భూమికి ఒగ్గోరే సత్రజని	ఒక పంట కాలానికి		
	యూరియా ఆదా		
జీలుగ	30 టన్నులు	5 కిలోలు	11 కిలోలు
జనుము	25 టన్నులు	4 కిలోలు	8.8 కిలోలు
పెసర	3 టన్నులు	5 కిలోలు	11 కిలోలు
పెల్లిపెనర	ఒక టన్నులు	7.2 కిలోలు	15.8 కిలోలు

సత్రజనితోభాటు భాస్వరం, పొట్టాషియం తగు మోతాదులో భూమికి చేరుతుంది



“సాగులో సందేహమా? 155251 కు ఫోన్ చేయండి. ఒక్కఫోన్ కాల్తో అన్నదాతల సందేహాల నివ్వత్తి”

వరి పైరు నాశించు మొవ్వు పురుగు - యాజమాన్యం



డా॥ డి. సుధారాణి, సీనియర్ శాస్త్రవేత్త (కీటక శాస్త్రం), వ్యవసాయ పరిశోధన స్థానం, ఉయ్యారు.

ప్రస్తుతం రబీ కాలంలో వరి నాట్లు ముగిసి ప్రథాన పైరు దుబ్బు చేసే దశలో ఉన్నది. అయితే ఇటీవల అనుకూల వాతావరణ పరిస్థితుల (సగటు ఉష్ణీశ్వర డిగ్రీలలో 28° నుంచి 30° సెం.గ్రె., తేమ 60% నుంచి 65%) వలన వరి పైరుకు కాండం తొలుచు పురుగు ఉధృతి అధికంగా ఉన్నది, కావున రైతులు క్రింది నివారణ చర్యలు పాటించవలను.

కాండం తొలుచు పురుగు : ఈ పురుగును మొవ్వు పురుగు లేదా పీక పురుగు లేదా మొవ్వు పిప్పి పురుగు లేదా తెల్ల కంకి పురుగు అని కూడా అంటారు. ఈ పురుగు తల్లి రెక్కల పురుగులు ముదురు గోధుమ వర్షంలో ఉంటాయి. ఆడ (తల్లి) రెక్క పురుగుల ముందు జత రెక్కలపై నల్లటి మచ్చలు కలిగి ఉంటాయి. తల్లి యొక్క పురుగులు వరి ఆకు చివరి భాగాన గుడ్ల సముదాయాన్ని పెట్టి వాటిని వెంట్లుకలతో కప్పబడి గుడ్ల నుంచి 4-6 రోజుల వ్యవధిలో పిల్ల పురుగులు (లార్యాలు) బయటకు వచ్చి సుమారు 15-20 రోజుల వరకు పైరును ఆశించి నష్టపరుస్తాయి.

నష్టపరుచు లక్షణాలు : నారుమడిలో ఆశిస్తే మొక్కలు చనిపోవుట, పిలకరశలో ఆశిస్తే మొవ్వు చనిపోవుట జరుగుతుంది. ఈనిక దశలో ఆశిస్తే కంకి/పాలు పోసుపోక తెల్ల కంకులు ఏర్పడతాయి.



సమగ్ర సస్యరక్షణ చర్యలు :

- నారు పీకడానికి వారం రోజుల ముందు, ఒక సెంటు నారుమడికి 160 గ్రా. కార్బోఫ్యూరాన్ 3 జి. గుళికలు లేదా కార్బోవ్ ప్లైడ్రోకోర్డ్ 4 జి. గుళికలు వేసుకోవాలి.
- నాటే ముందు ఆకు కొనలను త్రుంచి నాటుకోవాలి.
- లింగాకర్క బుట్టలు ఎకరాకు 4-5 చౌపున ఏర్పాటు చేసుకొని తల్లి పురుగుల ఉధృతిని గమనించుకోవాలి.
- తల్లి పురుగులను ఎక్కువగా గమనించడం జరిగితే గ్రుడ్లు

దశలోనే పురుగుల నియంత్రణకు గాను ట్రైకోకార్బు ఎకరాకు 4-5 చౌపున అనగా సుమారు 40,000 గ్రుడ్లను విడుదల చేసుకోవాలి.

- ఈ ట్రైకోకార్బు (ట్రైకోగామ జపానికమ్) నాట్లు వేసిన 10 రోజుల నుంచి 15 రోజుల వ్యవధిలో సుమారు 3-4 సార్లు వాడుట వలన మంచి ఘలితాలు సొర్ధుపడతాయి.
- చివరగా పురుగుల నిర్ణిత ఆర్థిక నష్ట స్థాయిని బట్టి రసాయన చర్యలు చేపట్టవలను.



ఆర్థిక నష్టస్థాయి : నారుమడి : ఒక చ.మీ. ఒక తల్లి పురుగు లేదా ఒక గుడ్ల సముదాయం. **పిలక దశ :** ఒక చ.మీ. ఒక తల్లి పురుగు లేదా 5% చచ్చిన మొవ్వలు. **ఈనిక దశ :** ఒక చ.మీ. ఒక తల్లి పురుగు లేదా 1% తెల్ల కంకులు. **మొత్తాడు దుబ్బు చేసే దశ :** సిఫార్సు చేయబడిన రసాయనాలు మరియు నిర్దేశించిన ఎసిఫేట్ 75 ఎన్.పి. 1.5 గ్రా. లేదా కార్బాన్ ప్లైడ్రోకోర్డ్ 50 ఎన్.పి. 2.0 గ్రా. నీటికి **చిరుపాట్ల దశ :** కార్బోఫ్యూరాన్ 3 జి గుళికలు 10 కిలోలు / ఎకరాకు లేదా కార్బావ్ ప్లైడ్రోకోర్డ్ 4 జి. గుళికలు 8 కిలోలు / ఎకరాకు. **ఈనిక దశ :** కార్బవ్ ప్లైడ్రోకోర్డ్ 50 ఎన్.పి. 2.0 గ్రా. లేదా కోర్చాంట్రానిప్రోల్ 20 ఎన్.పి. 0.4 మ.లీ. లీటరు నీటికి కలిపి పిచికారి చేసుకోవాలి.

ఈవిధంగా పైన సూచించిన రసాయనేతర, జీవ నియంత్రణ రసాయన చర్యలను సిఫార్సు మేరకు పాటించి వరి నాశించు కాండం తొలుచు పురుగును సమర్థవంతంగా నివారించవచ్చును.

జీవన ఎరువులు

నేలకు జీవాన్నిచ్చే ఎరువులనే వాడడాం - సుస్థిర దిగుబడులు నొభిద్దాం



దా॥ సి.పె.వె.వస్. రామలిష్ట్, దా॥ ఎ. శిరీష, దా॥ ఎస్. రేఘ్రాను, దా॥ యం. భరతలిష్ట్, సీనియర్ శాస్త్రవేత్త, ప్రాంతీయ వ్యవసాయ పరిశోధనాస్థానం, అనకాపల్లి.

మొక్కలకు హోషక వదార్ధాలను మరియు మొక్కల పెరుగుదలకు ఉపయోగపడే హరోష్ట్రను సమకూర్చే సూక్ష్మజీవుల సముదాయాలను జీవన ఎరువులు అంఱారు.

జీవన ఎరువులలో ముఖ్యమైనవి :

- 1. నత్రజని స్థిరీకరించే జీవన ఎరువులు (నైట్రోజన్ ఫిక్స్యంగ్ బాక్టీరియా)**
 - 2. భాస్పురం అందించే జీవన ఎరువులు (ఫాస్పురన్ సాల్యుబులైజింగ్ బాక్టీరియా)**
 - 3. పొటాషియం అందించే జీవన ఎరువులు (పొటాషియం రిలీజింగ్ బాక్టీరియా)**
 - 4. జింక్ అందించే జీవన ఎరువులు (జింక్ సాల్యుబులైజింగ్ బాక్టీరియా)**
- జీవన ఎరువులు (జింక్ సాల్యుబులైజింగ్ బాక్టీరియా) వివిధ రకాల జీవన ఎరువులు, సిఫార్సు చేసే పంటలు, వెయ్యపసిన మోతాడు :

జీవన ఎరువులు వాడుకొనే విధానం :

1. రైజోబియం జీవన ఎరువులు :

విత్తన శుద్ధి : కిలో విత్తనానికి 10 గ్రా. "పొడి రూప జీవన ఎరువు లేదా 10 మి.లీ. ద్రవ రూప జీవన ఎరువులతో విత్తన శుద్ధి చేసుకోవాలి. సుమారు 200 గ్రా. 'రైజోబియం జీవన ఎరువును ఎకరం పొలానికి కావాల్సిన విత్తనానికి పట్టించి విత్తన శుద్ధి చేసుకోవాలి.

విత్తన శుద్ధి చేయడానికి 50 గ్రా. బెల్లం లేదా పంచదార లేదా గంజి పొడరు కలిపి 10-15 నిమిషాలు మరగబెట్టి చల్లార్చాలి. ఈ ద్రావణాన్ని ఎకరానికి కలవాల్సిన విత్తనంపై చల్లి దానికి 200 గ్రా. రైజోబియం కల్చర్ పొడిని బాగా కలియబెట్టి విత్తనం చుట్టూ పొరల ఏర్పడేటట్లు చూడాలి. కల్చర్ పట్టించిన విత్తనాన్ని కొద్దిసేపు నీడలో ఆరబెట్టి వెంటనే విత్తుకోవాలి. ఈ



రైజోబియం జీవన ఎరువులను కొత్తగా లెగ్యూమ్ జాతి పంటను వేయుపుడు, పంట మార్పిడి పద్ధతిలోను, అధిక ఆమ్ల / క్షార భూములలోను, మురుగు నీరు నిల్వ ఉన్నపుడు, అధిక ఉష్ణోగ్రత ప్రాంతాలలో తప్పనిసరిగా వినియోగించాలి.

నేలకు అందించడం : విత్తన శుద్ధి చేసుకోవడం వీలు కానపుడు నాటే ముందు ఎకరానికి రెండు కిలోల కల్చర్ రూప గుగ్గిన పశువుల ఎరువులో కలుపుకొని వాడుకోవచ్చు.

2. అజోస్ప్రెరిల్లం, అజోటోబాక్టర్, ఫాస్పురన్ సాల్యుబులైజింగ్ బాక్టీరియా, పొటాషియం రిలీజింగ్ బాక్టీరియా: ఈ జీవన ఎరువులను విత్తన శుద్ధి, నారుమడి / దుంప శుద్ధి మరియు నేలపై వెదజల్లుట ద్వారా వినియోగించుకోవచ్చును.

విత్తన శుద్ధి : కిలో విత్తనానికి 10 గ్రా. కల్చర్ ను వాడుకోవాలి.

నారు మడి శుద్ధి : 100 లీ. నీటిలో ఒక కిలో జీవన ఎరువులను కలుపుకొని ఎకరానికి సరిపడు నారు మరియు దుంప వేర్లను ఈ ద్రావణంలో 10-15 సేపు ఉంచి వీత్తనంత త్వరగా ఈ నారును నాటుకోవాలి.

పాలంలో వెదజల్లుట : పొలానికి వేసుకొనే 3-4 రోజుల ముందు 2 కిలోల కల్చర్ రూప బాగా చివికిన 100 కిలోల పశువుల ఎరువులో కలుపుకొని, చల్లని ప్రదేశంలో పొరలా వేసుకొని గొనే సంచిత్తే కప్పుకోవాలి. 3-4 రోజుల పాటు ఔన నీరు చిలకరించుకుంటూ నీడలో ఉంచుకోవాలి. ఈ మిశ్రమాన్ని విత్తనం లేదా నారు నాటే సమయంలో చాళ్లలో చల్లుకోవాలి. నేలలో తగినంత తేమ ఉండేలా చూసుకోవాలి.

అజోటోబాక్టర్ : సేంద్రీయ పదార్థం ఎక్కువగా ఉన్న నేలల్లో బాగా పనిచేస్తుంది. కేవలం నత్రజని స్థిరీకరించడమే కాకుండా హరోష్ట్రను, ఎంజైములను విడుదల చేసి మొక్క ఏపుగా పెరగడానికి దోహదపడుతుంది. ఈ సూక్ష్మజీవులు వేర్లతో సంబంధం లేకుండా స్వతంత్రంగా నేలలో జీవిస్తాయి.

"సాగులో సందేహమా? 155251 కు ఫణ్ చేయండి. ఒక్కఫణ్ కాల్తో అన్నదాతల సందేహిల నివృత్తి"



అజోస్పీరిల్లం : సేంద్రీయ పదార్థం తక్కువ ఉన్న నేలల్లో కూడా పని చేసుంది. అజోస్పీరిల్లం మొక్క వేర్లు చుట్టూ పెరుగుతూ వేర్లలోనికి చూరబడి జీవిస్తాయి. స్పిరికరించి నత్రజని ఎక్కువ శాతం వేర్లు తీసుకొనే అవకాశం ఉంది.

పాస్పరస్ సాల్యుబులైజింగ్ బాక్టీరియా :

పంటలకు వేసిన భాస్యరము భూమిలో చేరిన కొద్ది రోజుల వ్యవధిలో వివిధ రకాలైన భాస్యరపు రూపంలోనికి మారిపోతుంది. ఈ పరిస్థితులలో భాస్యరానికి సంబంధించిన జీవన ఎరువులు వేసినచో లభ్యం కానీ రూపంలో ఉన్న భాస్యరాన్ని మొక్కకు లభ్యమయ్యే స్థితికి తీసుకువస్తాయి. వీటిలో ఎక్కువగా వాడుకలో ఉన్నది. పాస్పరస్ సాల్యుబులైజింగ్ బాక్టీరియా (పి.ఎస్.బి.) లేదా ఫాస్ట్ బాక్టీరియా అంటారు. పి.ఎస్.బి. మొక్కలకు భాస్యరం లభ్య పరచటలేదు కాకా మొక్కలకు కావాల్సిన హార్టోస్టను రోగిసోధక శక్తిని పెంపాడిస్తుంది.

పొటాషియం అందించే జీవన ఎరువులు :

పొటాషియం రిలీజింగ్ బాటీరియా (కె.ఆర్.బి.) అనే జీవన ఎరువు భూమిలో మొక్కలకు అందుబాటులో లేని పొటాషియంను సమీకరించి అందుబాటులోకి తీసుకొన్నంది. పొటాషియం లోపం ఉన్న నేలల్లో మరియు పొటాషియం పోషకం ఎక్కువగా ఉపయోగపడే పంటలకు ఈ జీవన ఎరువు అనువైనది. ఈ జీవన ఎరువుతో కూడా సేంద్రీయ ఎరువు వాడాలి.

జీవన ఎరువుల ఉపయోగాలు :

పంట దిగుబడులు 10-15 శాతం వరకు పెరుగుతాయి. రసాయన ఎరువుల వాడకాన్ని 20-25 శాతం దాక తగ్గించుకోవచ్చు. వాతావరణ కాలుష్యాన్ని అరికట్టవచ్చు. నేల భౌతిక లక్ష్మణాలు మెరుగుబడి భూసారం పెరుగుతుంది. తక్కువ ధరలలో లభ్యమయి, రైతులకు రసాయన ఎరువుల ఖర్చు తగ్గిస్తాయి. సూక్ష్మ ధాతు పోషక లోపాలు రాకుండా నివారిస్తాయి. హార్టోస్టన్, విటమిన్లు మొక్కలకు లభ్యమయి ఆరోగ్యంగా పెరుగుదల జరుగుతుంది.

జీవన ఎరువులు వాడకంలో తీసుకోవాల్సిన జాగ్రత్తలు:

జీవన ఎరువులను ఎండ తగలని చల్లని ప్రదేశంలో నిల్వ చేయాలి. నేలలో తగినంత తేమ ఉండేలా చూసుకోవాలి. జీవన ఎరువు రసాయన ఎరువులలో కలిపి వాడకూడదు. జీవన ఎరువులను ప్యాకెట్ పై ఉన్న గడువు లోపించాలి. నాణ్యత గల

కల్పర్ను మాత్రమే వాడాలి. పైరుకు నిర్దేశించిన జీవన ఎరువును మాత్రమే వాడాలి. రసాయనాలతో విత్తనశుద్ధి చేసుకునేటప్పుడు విధిగా 24-28 గంటల వ్యవధి ఉండాలి. ఇవి పూర్తిగా రసాయన ఎరువుల ప్రత్యామ్నాయంగా వాడుకొనే వి కాదు, రసాయన ఎరువుల వాడకాన్ని కొంత వరకు తగ్గించవచ్చు. నాణ్యత కలిగిన జీవన ఎరువుల ప్రభుత్వ రంగ సంస్థల నుండి గాని, నమ్మకమైన ప్రైవేట్ సంస్థల నుండి మాత్రమే కొనుగోలు చేయాలి.

ఆచార్య ఎన్.జి. రంగా వ్యవసాయ విశ్వవిద్యాలయంలో గత 12 సంవత్సరాలుగా వివిధ పంటలపై సేంద్రీయ వ్యవసాయంపై ప్రయోగాలు చేపట్టడంతో పాటు, వాటికి అవసరమయ్యే పోషక వనరులకు ముఖ్యంగా రసాయన ఎరువులు వాడకాన్ని తగ్గించుకొనేలా ప్రత్యామ్నాయ మార్గాలపై ధృష్టిసారించి, ఆర్.కె.వి.వై. నిధుల ద్వారా ఆంధ్రప్రదేశ్ లో వివిధ ప్రాంతాలలో జీవన ఎరువుల తయారి కేంద్రాలను ప్రారంభించారు. వీటిలో భాగంగా ప్రాంతియ వ్యవసాయ పరిశోధన స్థానంలో పొడి, ద్రవ రూప జీవ ఎరువుల తయారి కేంద్రాలను ప్రారంభించారు. వీటిలో భాగంగా ప్రాంతియ వ్యవసాయ పరిశోధనా స్థానంలో పొడి మరియు ద్రవ రూప జీవ ఎరువులు తయారి కేంద్రాలను స్థాపించి అతి తక్కువ ధరలో నేలకు ప్రాణం పోసే జీవన ఎరువులను నత్రజని, భాస్యరం, మరియు పొటాషియం అన్ని పంటలకు ఉత్పత్తి చేస్తున్నారు. చాలా మంది రైతులకు జీవన ఎరువుల వినియోగం వాటి పలన కలిగే ఉపయోగాలు పై అవగాహన లేదు. ప్రతి ఒక రైతుకు వీటిని అందుబాటులోనికి తీసుకురావాలి.



ద్రవ, ఘనరూప జీవన ఎరువులు



“చీడపీడలపై మీ సందేహిలను 8331056150 కు వాట్టుప్ప ఫోన్‌పై పంపండి. వాటిని నిష్టత్తి చేసుకోండి.”



ఏప్రిల్ మాసంలో డా.వై.ఎస్.ఆర్.ఉద్యాన విశ్వవిద్యాలయం- రైతుల సలహ కేంద్రం ద్వారా ఫోన్-ఐన్ కార్బూక్షమాల వివరాలు

క్రమ నెం.	తేది & సమయం	అంశము	శాస్త్రవేత్త పేరు	మొబైల్ నెం.
1.	01.04.2021 మ. 3 గం ల నుండి 4 గం ల వరకు	వేసవిలో చీని, నిమ్మ తోటలలో సమగ్ర యాజమాన్యం	డా.ఎ.టి. వెంకటరమణ సీనియర్ శాస్త్రవేత్త & హెడ్.చీని, నిమ్మ పరిశోధన స్థానం, తిరుపతి	7382633671 9440589848
2.	03.04.2021 మ.3 గం ల నుండి 4 గం ల వరకు	అరబిలో గెల యాజమాన్యం	డా.జి.రామానందం, ప్రధాన శాస్త్రవేత్త & హెడ్. ఉద్యాన పరిశోధన స్థానం, కొవ్వురు	9441474967
3.	06.04.2021 మ. 3 గం ల నుండి 4గం ల వరకు	జామ తోటలలో పాటించవలసిన మైలైన యాజమాన్య పద్ధతులు	డా.ఎ.ఎ. ముత్యాల నాయుడు ప్రధాన శాస్త్రవేత్త & హెడ్, ఉద్యాన పరిశోధన స్థానం, దర్శి.	7382633658
4.	07.04.2021 మ. 3 గం ల నుండి 4గం ల వరకు	బోప్పుయి తోటలో సమగ్ర సన్యరక్షణ	డా.టి. నాగలక్ష్మి, శాస్త్రవేత్త, ఉద్యాన పరిశోధన స్థానం అనంతరాజుపేట	9110521374
5.	08.04.2021 మ. 3 గం ల నుండి 4గం ల వరకు	కొబ్బరిని ఆశించే తెగుళ్ళ నివారణకు జీవ నియంత్రణ పద్ధతులు	డా. వి.గోవర్ధన్, శాస్త్రవేత్త ఉద్యాన పరిశోధన స్థానం, వెంకటరామన్నగూడెం.	9493784226
6.	09.04.2021 మ. 3 గం ల నుండి 4గం ల వరకు	తమలపాకు సాగులో మెళకువలు	డా. డి. అప్పర్, శాస్త్రవేత్త, ఉద్యాన పరిశోధన స్థానం, వెంకటరామన్న గూడెం.	9490761723 8309861163
7.	12.04.2021 మ. 3 గం ల నుండి 4గం ల వరకు	జీడి మామిడిలో కాండం తొలిచే పురగుల యాజమాన్యం.	డా. బి. నాగేంద్ర రెడ్డి శాస్త్రవేత్త, జీడిమామిడి పరిశోధన స్థానం, బావ్లు	8712435675
8.	15.04.2021 మ. 3 గం ల నుండి 4 గం ల వరకు	దానిమ్మ సాగులో మెళకువలు	డా.బి. శ్రీనివాసులు అసోసియేట్ డీవ్ ఉద్యాన కళాశాల, అనంతరాజుపేట	7382633651
9.	16.04.2021 మ. 3 గం ల నుండి 4 గం ల వరకు	చీని, నిమ్మ సాగులో మెళకువలు	డా.సి. మధుమతి, ప్రధాన శాస్త్రవేత్త, & హెడ్ చీని, నిమ్మ పరిశోధన స్థానం పెట్టల్లారు	7382633670
10.	19.04.2021 మ. 3 గం ల నుండి 4 గం ల వరకు	వేలవిలో కూరగాయల సాగులో సలహోలు సూచనలు	డా.ఎ. రఘీంద్రబాబు, సీనియర్ శాస్త్రవేత్త ఉద్యాన పరిశోధన స్థానం వెంకటరామన్న గూడెం	9849733741

“సాగులో సందేహమా? 155251 కు ఫోన్ చేయండి. ఒక్కఫోన్ కాల్తో అన్నదాతల సందేహిల నివ్వత్తి”



క్రమ నెం.	తేది & సమయం	అంశము	శాస్త్రవేత్త పేరు	మొబైల్ నెం.
11	20.04.2021 మ.3 గం ల నుండి 4 గం ల వరకు	చీని, నిమ్మ తోటలలో సమగ్ర స్వయంరక్షణ	డా.బి.గోవిందరాజులు ప్రధాన శాస్త్రవేత్త & హెడ్, కె.వి.కె. పెరిపరం	9441937460
12	22.04.2021 మ.3 గం ల నుండి 4 గం ల వరకు	వేసవిలో పూల తోటల సాగు	డా.ఎి.లలిత కామేశ్వరి సీనియర్ శాస్త్రవేత్త & హెడ్, కె.వి.కె. పందిరి మామిడి	9440396330
13	23.04.2021 మ.3 గం ల నుండి 4 గం ల వరకు	మిరప తెగుళ్ళ యాజమాన్యం	శ్రీమతి టి. విజయలక్ష్మి సీనియర్ శాస్త్రవేత్త ఉద్యాన పరిశోధన స్థానం లామ్,	9490666286
14	24.04.2021 మ.3 గం ల నుండి 4 గం ల వరకు	పసుపు పంటలో యాజమాన్య పద్ధతులు	డా.కె.గిరిధర్ సీనియర్ శాస్త్రవేత్త ఉద్యాన పరిశోధన స్థానం లాం.	9849727719
15	24.04.2021 మ.3 గం ల నుండి 4 గం ల వరకు	వేసవిలో జీవాల పెంపకంలో మెలకువలు	డా.టి. విజయ నిర్మల శాస్త్రవేత్త, కె.వి.కె. వెంకటరామస్వామి	8328580955
16	26.04.2021 మ.3 గం ల నుండి 4 గం ల వరకు	బత్తాయిలో పోషక లోపాలు వాటి యాజమాన్యం	డా.ఎల్.ముకుందలక్ష్మి, సీనియర్ శాస్త్రవేత్త, చీని, నిమ్మ పరిశోధన స్థానం, తిరుపతి	9347115175
17	27.04.2021 మ.3 గం ల నుండి 4 గం ల వరకు	చేపలు మరియు రొయ్యలలో వ్యాధుల యాజమాన్యం	డా. దేవివరప్రసాద్ రెడ్డి శాస్త్రవేత్త కె.వి.కె. వెంకటరామస్వామి	9966636318
18	28.04.2021 మ.3 గం ల నుండి 4 గం ల వరకు	అల్లం సాగులో మెళకువలు	డా.వి. శివ కుమార్, శాస్త్రవేత్త & హెడ్, ఉద్యాన పరిశోధన స్థానం, చింతపల్లి.	7382024496
19	29.04.2021 మ.3 గం ల నుండి 4 గం ల వరకు	దుంప పంటల సాగులో మెళకువలు	డా.కె. మమత సీనియర్ శాస్త్రవేత్త, ఉద్యాన పరిశోధన స్థానం, కొవ్వురు	9441089174
20	30.04.2021 మ.3 గం ల నుండి 4 గం ల వరకు	ఉద్యాన పంటల్లో కోత అనంతర యంత్రాలు ఆవశ్యకత	శ్రీ పి.సి.వెంగయ్య, శాస్త్రవేత్త ఉద్యాన పరిశోధన స్థానం పందిరిమామిడి.	9493128932

రైతుల సలహా కేంద్రం

డా॥ వై.యస్.ఆర్. ఉద్యాన విశ్వ విద్యాలయం
వెంకటరామస్వామి
ఫోన్ నెం. 9618021200

“చీడపీడలపై మీ సందేహిలను 8331056152 కు వాట్టుక్ ఫాఫో పంపండి. వాటిని నిష్పత్తి చేసుకోండి.”

పుచ్చ, కర్బూజ నొగులో సన్యారక్షణ

డా॥ ఎమ్. రవీంద్రబాబు, సీనియర్ శాస్త్రవేత్త, ఉద్యాన పరిశోధనా స్టాఫ్, వెంకటరామస్వాముడెం. డా॥ ఆర్. వి. యస్. కె. రెడ్డి, పరిశోధన సంచాలకులు, డా॥ వై. యస్. ఆర్. ఉద్యాన విశ్వవిద్యాలయం, వెంకటరామస్వాముడెం.

వేసవి దాహర్తిని తీర్చేగుణం కలిగిన పుచ్చ, కర్బూజ పంటకు వేసవిలో విపరీతమైన గిరాకీ ఉంటుంది. వివిధ రకాల పురుగులు తెగుళ్ళు ఈ రెండు పంటలను ఆశించి దిగుబడులను గణనీయంగా తగ్గించి వేస్తాయి. సమగ్ర సన్యారక్షణ చర్యలు చేపట్టడం ద్వారా సకాలంలో వీటిని నివారించుకొని అధిక దిగుబడులు పొందవచ్చు.

పుచ్చ మరియు కర్బూజాను ఆశించే పురుగులు:

పెంకు పురుగు: లేత

మొక్కలను ఆశించి ఆకులను కొరికి వేసి రంధ్రాలను చేస్తాయి. ముదురు మొక్కలపై కూడా ఈ పెంకు పురుగు ఆశిస్తుంది. అయితే లేత మొక్కలపై ఆశించినపుడు వెంటనే అరికట్టనట్లయితే మొక్క మొత్తం చనిపోయే అవకాశం ఉంది. దీని నివారణకు క్లోరిఫైరఫాన్ 2 మి.లీ./ లీ. లేదా థయోడికార్బ్ 1 గ్రా.లీ. లేదా లామ్స్ సైపాలోఫ్రిన్ 1 మి.లీ./లీటరు నీటికి కలిపి పిచికారి చేసుకోవాలి.



తామర పురుగు: ఈ పురుగు పసుపు పచ్చగా చిన్నగా ఉండి ఆకుల అడుగు భాగాన చేరి రసం పీల్చడం వల్ల ఆకులు పసుపుగామారి గిడసబారి ఉంటాయి. ఆకులు పెళుసుగా ఉండి పూత పింద తగ్గిపోతుంది. కాయలపై ఆశించినపుడు మచ్చలు ఏర్పడి కాయ పెరుగుదల తగ్గిపోతుంది.

దీని నివారణకు పొలంలో ఎకరాకు 20 నీలం రంగు జిగురు పూసిన అట్టలను ఏరాటు చేసుకోవాలి. దీనితో పాటుగా డైమిథోయేట్ 2 మి.లీ./లీ. లేదా ఫిప్రోనిల్ 2 మి.లీ./లీ. లేదా థయోమిథాక్స్ 0.4 గ్రా. లీటరు నీటికి కలిపి మార్పి మార్పి వారం వ్యవధిలో పిచికారి చేసుకోవాలి.

తెల్లదోమ: ఆకుల అడుగు భాగాన చేరి తెల్లదోమ యొక్క పిల్లపురుగులు మరియు దోమ రసం పీల్చడం వల్ల ఆకులు ముదుచుకు పోతాయి. మొక్క ఎదుగుదల బాగా కృశించిపోతుంది.



పేసుబంక: ఈ పురుగు కూడా ఆకుల అడుగుభాగాన మరియు కాడలపై చేరి రసం పీల్చి వేయడం వల్ల ఆకులు ముదుచుకొని పోతాయి. మొక్క తొలిదశలో ఆశించినట్లయితే పెరుగుదల క్లీషిస్తుంది. ఉధృతి ఎక్కువగా ఉంటే ఆకులు పసుపు రంగుకు మారడమే కాకుండా పురుగులు విసర్జించిన తేనె వంటి పథార్థంపైన మసి తెగులు అభివృద్ధి చెందుతుంది.

తెల్లదోమ మరియు పేసు బంక నివారణకు డైమిథోయేట్ 2.0 మి.లీ. లేదా డైఫాంథురాన్ 0.5 గ్రా. లేదా ఎసిటామిప్రిడ్ 0.4 గ్రా. లీటరు నీటికి కలిపి పిచికారి చేసుకోవాలి. సమగ్ర సన్యారక్షణలో భాగంగా ఎకరాకు 20 పసుపు రంగు జిగురు అట్టలను పొలంలో వేలాడ దీయాలి. పురుగు మందుతో పాటు వేపనూనెను కలిపి పిచికారి చేయాలి.

ఎరువుల్లి: ఇటుక పొడి రంగులో

ఉండే, చిన్న నల్లి గుంపులు గుంపులుగా ఆకుల అడుగు భాగాన చేరి రసం పీల్చడం వల్ల ఆకులపై తెల్లని మచ్చలు ఏర్పడి క్రమేపి ఆకు మొత్తం తెల్లబారి ఎండిపోతుంది. దీని నివారణకు డైకోఫాల్ 5 మి.లీ. లేదా షైరోమెసిఫెన్ 1.25 మి.లీ. లేదా ప్రోపర్గైట్ 1 మి.లీ. లీటరు నీటికి కలిపి పిచికారి చేయాలి.



పండు తాగ: ఈ తాగ పూలపై గ్రుడ్లు పెడుతుంది. గ్రుడ్లు నుంచి వచ్చిన పురుగు కాయలపై జేరి తొలి తింటుంది. ఈ పురుగు చిన్న కాయలను ఎక్కువ నష్టపురుస్తుంది. నివారణకు మలాధియాన్ మందును 2 మి.లీ./లీటరు నీటికి కలిపి కాయలమీద, పిందెల మీద పిచికారి చేయాలి. దీనితో పాటు 100 మి.లీ. మలాధియాన్ మందును 100 గ్రా. బెల్లం పది లీటర్ల నీటిలో లేదా కల్లుతో కలిపి విపపు ఎరను తయారు చేసుకొని పొలంలో అక్కడక్కడా పెట్టాలి.

ఆకు తొలుచు పురుగు (పాము పొడ): నన్నని పురుగులు ఆకును తొలుచుకుంటూ పోవడం వలన ఆకులపైభాగాన పాము

“సాగులో సందేహమా? 155251 కు ఫోన్ చేయండి. ఒక్కఫోన్ కాల్తో అన్నదాతల సందేహిల నివ్వత్తి”





వంటి చారలు ఏర్పడతాయి. ఈ ఆకులు క్రమేపి ఎండిపోతాయి. దీని నివారణకు వేసునూనె 5 మి.లీ/ లీటరు మరియు ట్రైజోఫాన్ 1 మి.లీ/లీటరు నీటికి కలిపి పిచికారి చేసుకోవాలి.

పుచ్చ మరియు కర్బూజాను ఆశించే తెగుళ్ళు:

బూజు తెగులు: ఈ తెగులు గాలిలో తేమ ఎక్కువగా ఉన్నపుడు, మంచు కురిసే కాలంలోను, వర్షాలు ఎక్కువగా పడినపుడు ఎక్కువగా ఆశిస్తుంది. ఆకుల అడుగు భాగాన తెల్లని బూజు వంటి శిలీంధ్రం అభివృద్ధి చెందుతుంది. ఆకు పై భాగంలో పసుపు రంగు మచ్చలు ఏర్పడతాయి.



తెగులు సోకిన ఆకులు ఎండిపోయి రాలిపోతాయి. పిందెలపై ఆశించినపుడు పిందెలు పసుపుబారి రాలిపోతాయి. దీని నివారణకు మాంకోజెట్ + మెటాలాక్సీల్ కలిసిన మందును 2.0 గ్రా॥/లీటరు లేదా డైమిథోమార్స్ + మాంకోజెట్ 1.5 గ్రా॥/లీటరు నీటికి కలిపి పిచికారి చేయాలి.

బూడిద తెగులు: ఈ తెగులు చలి కాలంలో ఎక్కువగా ఆశిస్తుంది. తెల్లటి బూడిద ఆకుల అడుగు భాగాన మరియు పైభాగాన గుండని మచ్చలుగా ఏర్పడి క్రమేపి ఆకు మొత్తం కాదలపైన వ్యాపించి ఆకులు ఎండి రాలిపోతాయి. ఈ తెగులు ఎక్కువగా ముదురు ఆకులను ఆశిస్తుంది.

దీని నివారణకు కార్బూండజిమ్ 1 గ్రా॥/ లీ. నీటికి లేదా ఆజాక్సి ప్రోబిన్ 1 మి.లీ/ లీటరు నీటికి కలిపి 2-3 దఫాలుగా పదిరోజుల వ్యవధిలో పిచికారి చేయాలి.



వైర్స్ తెగుళ్ళు: ఎండలు ఎక్కువగా ఉన్నపుడు ఆకు ముడత వైర్స్ ఎక్కువగా ఆశిస్తుంది. లేత ఆకులు ముడుచుకోయి చిన్నగా అయిపోతాయి. ఈ వైర్స్ తెగులు తెల్లదోమ ద్వారా వ్యాపిస్తుంది. తెల్లదోమను సకాలంలో అరికట్టుటద్వారా ఈ తెగులు వ్యాపించ కుండా కాపాడుకోవచ్చు.

కాయకుళ్ళ తెగులు: ఈ తెగులు భూమిలో ఉండే పిథియం అనే శిలీంధ్రం వలన ఆశిస్తుంది. పాదులను నేలపై ప్రాకించి,



బోదెలద్వారా నీటి తడులు ఇచ్చినపుడు ఈ తెగులు ఎక్కువగా ఆశిస్తుంది. తేమగా ఉన్న నేలను తాయలపై తెల్లని బూజు పదార్థం ఏర్పడి కాయలు కుళ్ళి మెత్తగా తయారవుతాయి. నివారణకు కాయలు నీటి తేమ తగలకుండా చూసుకోవాలి. డ్రెష్ పద్ధతి ద్వారా నీటిని అందించాలి. కాయలపై కార్బూండజిమ్ + మాంకోజెట్ కలిసిన మందును 2 గ్రా॥/లీటరు నీటికి కలిపి పిచికారి చేసుకోవాలి.

సులిపురుగులు: తేలికపాటి ఇసుక నేలల్లో, సేంద్రియ పదార్థం తక్కువగా ఉన్న నేలల్లో నులిపురుగులు వేర్లను ఆశించడం వల్ల వేరుపై బుడిపెలు ఏర్పడి వెుక్కల పైన ఆకులు పసుపురంగుకు మారి ఎదుగుదల బాగా తగ్గుతుంది. నులిపురుగులు ఆశించిన మొక్కలను ఎండుతెగులు ఆశించే అవకాశం ఎక్కువగా ఉంటుంది. నివారణకు 1 కిలో ట్రైకోదెర్మ్, 1 కిలో పెసిలోప్లైసిన్ జీవ శిలీంధ్రాన్ని 90 కిలోల పశువుల ఎరువు + 10 కిలోల వేవ పిండిలో కలిపి అభివృద్ధి చేసుకుని సాళ్ళలో వేసుకోవాలి. మొక్క నాటిన వెంటనే లేదా విత్తిన 10 రోజుల తరువాత కార్బోప్యూరాన్ 3% గుళికలను ఎకరాకు 6 కిలోల చొప్పున పాదుల్లో వేసుకోవాలి.



సమగ్ర సస్యరక్షణ పద్ధతులు:

- పొలంలో అక్కడక్కడ ఎరవంటలుగా బంతి, ఆముదం మొక్కలను వేసుకోవాలి.
- పుచ్చ పురుగు మరియు లడ్డ పురుగు గుడ్ల సముదాయాలను ఏరి నాశనం చేయాలి.
- ఎకరాకు 250 కిలోల వేవపిండిని ఆఖరి దుక్కిలో వేసుకోవాలి.
- ఎకరాకు 20 నీలం, పసుపు రంగు జిగురు ఆట్లులను ఏర్పరచి తామర పురుగు, తెల్లదోమ ఉడ్డుతిని తెలుసుకుని సకాలంలో సస్యరక్షణ చర్యలు చేపట్టాలి.
- పండు ఈగకు సంబంధించిన లింగాకర్రక ఎరలను ఎకరాకు 4-6 చొప్పున ఏర్పాటు చేసుకోవాలి.
- వైర్స్ ఆశించిన మొక్కలను గమనించిన వెంటనే పీకివేసి తగులబెట్టాలి.
- సమతుల ఎరువుల యాజమాన్యం చేపట్టాలి.

“చీడపీడలపై మీ సందేహిలను 8331056153 కు వాట్టువ్ ఫోటో పంపండి. వాటిని నిష్టత్తి చేసుకోండి.”



చూడి పశువుల విషయంలో రైతు పాటించవలసిన యాజిమాన్య పద్ధతులు



డా. పి. ఆశాలత, అసోసియేట్ ప్రోఫెసర్, యల్.పి.యమ్, యన్.టి.ఆర్ పశువైద్య కళాశాల, గన్ధవరం.



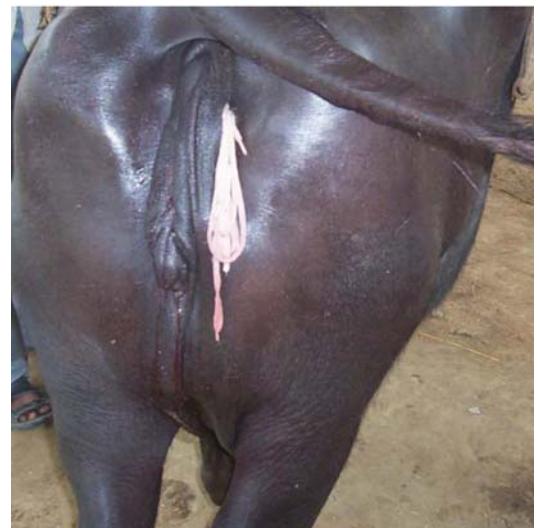
చూడి పశువులను శ్రద్ధగా చూసుకుంటేనే అది ఈనిన తరువాత అదిక పాలను ఇస్తాయి. బలమైన ఆరోగ్యవంతమైన దూడనిస్తాయి. కాబట్టి ఇతర పశువుల కంటే మరింత జాగ్రత్తగా చూడి పశువులను సంరక్షించడం అవసరం. వీర్య దానం చేసిన తర్వాత వీర్యం అందం కలిసి ఘలదీకరణ చెందిన నాలుగు రోజులకు జైగోటం ఏర్పడి అందవాహికలో ఉంటుంది. ఆ తరువాత 18 రోజుల లోపల పిండం గర్భాశయంలోనికి చేరుతుంది. 35 రోజుల తరువాత గర్భాశయ గోదలకు అంటుకొని పోషక పదార్థాలను సంగ్రహించి పెరుగుతుంది. 60 రోజుల్లో పిండంలో అవయవాలు కూడా ఏర్పడతాయి. గేదేలలో చూడి కాలం 310 రోజులు ఉంటుంది కృత్రిమ గర్భధారణ చేసిన 45 నుండి 60 రోజులకు చూడి నిర్ధారణ చేయించుకోవాలి. చూడిన నెలల నుండి పాలు తగ్గుతాయి. చూడి పశువులను కొట్టడం, తన్నడం, చేయకూడదు. భయపెట్టకూడదు. చూడి పశువులకు పిండి వదార్థాలు వూండనకృతులు ఎక్కువ ఉన్న వేతలు పెట్టాలి. ఈనటానికి ముందు తేలికగా జీర్ణం అయ్యే మేతలు మేపటం మంచిది. గోధుమ తవుడు, వరి తవుడు, బెల్లం రెండు పూటల మేపుట వలన పాల జ్వరం, కిట్లోసిన రోగాలు రాకుండా కాపాడుకోవచ్చు. చివరి 3నెలలు పశువు కడుపులో ఉన్న దూడ 2/3 వంతు పెరుగుతుంది.

చూడి పశువు 3 నెలలో, 6 నెలలో, 9వ నెలలో (డివార్యింగ్) నట్టల నివారణ మందు త్రాగించాలి. పశువు ఈనటానికి రెండు

నెలల ముందు వేరుచేసి బాగా మేపాలి. ఈనటానికి వారం 10 రోజులు ముందు నుంచి పశువులను విడిగా ఉంచాలి. పొదుగు వాపు వ్యాధి నివారణకు ఈనటానికి పదిహేను 10 రోజుల ముందు పొదుగులో యాంటీ బయాటిక్ మందులు ఎక్కుంచాలి పశువు ఈనటానికి 10 రోజుల ముందు 100 గ్రాములు ఆవ నూనె పట్టించడం మంచిది గేదే పద్ధతిలోనూ ఈనే సమయంలోనూ పొదుగు బాగా కందిపోయి వాపు వస్తుంది. ఈ వాపు ఒక్కాక్షారి బొడ్డు వరుకు వస్తుంది. దీనివల్ల భయపడనకర్దేదు 8 నెలల చూడి సమయంలో పశువుకు మొలకెత్తిన ఉలపలు తినిపించాలి కొన్ని రోజులు బెల్లం వేసి ఉడకపెట్టిన ఉలపలు మేపడం మంచిది.

దీని వల్ల మాయ సులభంగా పడిపోతుంది. పశువు ఈనటానికి 1-2 గంటల ముందు నలగగొట్టి న గోధుమలు గాని, జొన్నలు గాని, సజ్జలు గాని, బార్లీ గాని, రాగులు గాని, దంచిన ధాన్యం గాని, ఉడకబెట్టిన కొంచెం బెల్లం, సొంటి పొడి, ఉప్పు కలిపి పెట్టాలి. నొప్పులు మొదలు కాగానే 100 గ్రాములు బెల్లంతో రిష్టాంటా కలిపి పెట్టాలి.

ఈనటానికి కొద్ది రోజుల ముందు పొదుగు పెద్దదవుతుంది. చన్నులు లావు అవుతాయి మానం ఉఖ్యి వాచినట్లుగా ఉంటుంది. మణగులు క్రుంగుతాయి ఈనుకు పోయిన పశువుతో చూడి పశు



“సాగులో సందేహమా? 155251 కు ఫోన్ చేయండి. ఒక్కఫోన్ కాల్తో అన్నదాతల సందేహాల నివృత్తి”





వును కలవనీయకూడదు. ఈనటానికి 45 నుండి 60 రోజుల ముందు పాలు తీయడం మానివేయాలి. చూడి పశువులో మలబద్ధకం ఉన్నవో 100 గ్రాములు నువ్వుల నూనె ఇచ్చి విరోచనం సాఫీగా అయ్యేటట్లు చూడాలి.

చూలు పశువులులో మొయ్యావాతం ముఖ్యమైనది. మొయ్యా అంటే యోని స్థాన చలనం చెంది దాని అంతర్భాగము బాహ్య వాతావరణంలోకివచ్చుట. అశర్ధ చేస్తే ప్రాణాంతకం సుమారు 12 శాతం చూడు పశువులకు మొయ్యా వాతం వస్తోంది గర్భ నిదివి పెరిగిన కొలది ఈ వ్యాధి సోకిన పశువుల సంఖ్య అధికం అవుతుంది. గేదెలలో కొంచెం ఎక్కువగా ఉంటుంది. వంశపారంపర్యం, ఈస్ట్ జెన్ ఉండు పిచ్చిమొక్కలు, బూజుపట్టిన ఆహారము, రసాయన ఉత్స్వరకాలు, ఆహారలోపం లవణ ధాతు లోపం.

లక్ష్మణాలు : తొలిదశలో పశువు పదుకున్నప్పుడు ఎర్రముద్దలా మొయ్యా కనిపిస్తుంది. క్రమంగా బాహ్య వాతావరణం లోనికి రావడం ఆరంభమపుతుంది ఈ స్థితిలో పశువు లేవగానే లోపలకు వెళుతుంది. మూత్రం లేక విసర్జన క్రియలప్పుడు పశువు ముక్కటం చూస్తాము. ముక్కుడు జబ్బు తీవ్రతకు నూచన.

ఈ స్థితిలో పశువు పదుకుని ముక్కుతుంది. అదే పరిస్థితి కొనసాగితే ముద్ద పరిమాణం అధికమై బస్తా పరిమాణమును సంతరించుకుంటుంది.

రైతు తీసుకోవాల్సిన జాగ్రత్తలు :

మొయ్యావాత లక్ష్మణాలున్న పశువులను ఎక్కువసేపు పదుకోనీయరాదు. సంపూర్ణముగా మొయ్యాదిగినవిడల

కడలనివ్వకూడదు. మొయ్యముద్దను తేమగా ఉంచ వలయును. గాట్లు, పుండ్లు పడకుండా తగు జాగ్రత్తలు తీసుకోవాలి. అంటే పరిసరాల్లో చెట్లు, రాళ్లు ఉండరాదు. మిగిలిన పశువుల నుండి దూరంగా ఉంచాలి వైద్య సదుపాయం కల్పించే వరకూ మొయ్యా జననేంద్రియ బాహ్య మార్గము కన్నా కొంచెం ఎత్తుగా ఉంచగలిగితే మంచిది. మెత్తని తడిసిన పస్తముతో కప్పవలని ఉంటుంది. అప్పుడప్పుడు మొయ్యముద్దను జననేంద్రియ మార్గము కన్నా కొంచెం ఎత్తుగా మైక్రో లేపితే మూత్ర విసర్జన వెనువెంటానే జరిగి మొయ్యా అనూహ్యాంగా తగ్గుతుంది. నొప్పి తగ్గించుటకు, సూక్ష్మకిములు సంహరక మందులు మరియు కణజాలములలో అధికంగా ఉన్న నీటిని తొలగించుటకు మందులను ఇవ్వవలెను. అంతేకాకుండా అవసరం అనుకుంటే సెలీనియం, విటమిన్-డి, కాల్చియం, పాస్పరస్ మెగ్రిషియం, సూది మందులను తగిన మోతాదులో ఇవ్వవలెను.

మొయ్యా సమస్య ఉన్న పశువులకు మేత నీరు పూర్తిగా ఇవ్వకుండా కొద్దికొద్దిగా ఇస్తుండాలి. మెటబో టైర్, పౌడర్ ను చివరిదశలో రోజుకి 50 గ్రాములు చొప్పున 20 రోజులు వాడితే ఈనిన తర్వాత మొయ్యమెత్తని రాకుండా ఉండే అవకాశాలు ఉంటాయి. మొయ్యా సమస్య నివారణకు కాల్గ్రెరియా ప్లోరికా 200 హోమియో మందులు ఒక మి.లీ ను మూడు మి.లీ లీటర్ల డిప్పిల్ వాటర్ లో కలిపి చర్చం క్రింద ఒకసారి ఇంజక్సన్ చేయాలి.



“చీడపీడలపై మీ సందేహిలను 8331056154 కు వాట్సప్ ఫాఫో పంపండి. వాటిని నిష్టత్తి చేసుకోండి.”



డాక్టర్ వై.ఎన్.ఆర్ పశు నష్ట పరిహార పథకం



డాక్టర్.జి.రాంబాబు, పశువైద్యాధికారి, కడవ.



ఏపీ రాష్ట్ర ప్రభుత్వం పాది రైతులను ఆదుకునేందుకు కొత్తగా వైయస్వార్ పశు నష్టపరిహారం పథకం అమలు చేసింది. ఈ నెల 14న జీవో ఎంఎస్ 22న విడుదల చేసింది. ఈ పథకం ప్రకారం పాలిచ్చే పశువులు గాని, గొర్రెలు, మేకలు, పొట్టెలు గాని చనిపోతే రైతులకు నేరుగా తమ బ్యాంక్ ఖాతాలోకి నష్టపరిహారం ఈ పథకం ద్వారా అందుతుంది. దీనికి చేయవలసిన ముఖ్యమైన పని ఏమి అంటే పశువు చనిపోయినప్పుడు సంబంధిత పశువైద్యాధికారిని కలవడమే. సదరు పశువైద్యాధికారి ఆ గ్రామానికి పోయి చనిపోయిన పశువులను సందర్శించి పశువు యొక్క చెవి పోగులను మరియు దంతాలను గుర్తించి జియో ట్యూగ్ సహాయంతో ఫోటోలను తీసుకొని పోస్ట్ మార్కంచేసి గుంత తీయించి సున్నం వేసి కచ్చితంగా పూడిపించాలి. అంతేగాక దానికి సంబంధించిన సదరు పత్రాలను డాక్టర్ గారికి అంద చేయాలి.

ఏ ఏ పశువులకు ఈ పథకం వర్తిస్తుంది?

అవులు అయితే 2-10 సంవత్సరాలు ఉండి పాలిచ్చేది ఉండాలి. గేదెలు అయితే 3- 12 సంవత్సరాల వయస్సు ఉండి పాలు ఇచ్చే విధంగా ఉండాలి. గొర్రెలు మరియు మేకలు అయితే కనీసం ఆరు నెలల వయసు కలిగి ఉండాలి. ఈ వయస్సును సదరు పశువైద్యాధికారి దంతాల అమరిక సహాయంతో గుర్తిస్తారు నష్ట పరిహారము ఎంత ఇస్తారు?

నాటు గేదెలు నాటు ఆవులు చనిపోతే 15 వేల రూపాయలు ఇస్తారు. మేలు జాతి గేదెలు, మేలు జాతి ఆవులు చనిపోయినట్లు అయితే 30 వేల వరకు ఇస్తారు. మేకలు లేదా గొర్రెలు చనిపోయినట్లు అయితే ఆరువేల రూపాయలు ఒక్కదానికి ఇస్తారు.

జతర నిబంధనలు ఏమిటి?

ఒక సంవత్సర కాలంలో ఒక రైతుకు 5 పశువులకు మించి చనిపోయినట్లు అయితే ఈ నష్టపరిహారం వర్తించదు. గొర్రెలు మరియు మేకల లో కనీసం మూడు అయినా చనిపోయి ఉండాలి. మరియు ఆ సంవత్సర కాలములో 20 జీవాలకు మించి ఈ పథకం వర్తించదు. దూడలకు, ఎద్దులకు మరియు గొర్రె పిల్లలకు మేక పిల్లలకు ఈ పథకం వర్తించదు. నష్టపరిహారం పొందే రైతులు వేరే జతర చోట్ల తమ పశువులకు బీమా పథకాన్ని ఉన్నట్లయితే వర్తించదు. పశువులు పాలు ఇవ్వడం లేదని, మరే కారణము చేతనూ, కావలసి చంపడమో అటువంటి చేసే రైతులకు వర్తించదు

రైత ఏమి చేయాలి?

వీలైనంత వరకు తమ దగ్గర ఉండే ఆరోగ్యవంతమైన పశు వులకు ఆధార్ సంభ్యాను అనగా 12 అంకెల చెవి కమ్మల ను ఏర్పాటు చేసుకోవాలి. పశువులు మృతి చెందిన వెంటనే స్నానిక పశు వైద్యుడికి సమాచారం అందించాలి లేదంటే పశుసంవర్ధక శాఖ ఉచిత టోల్ ట్రై నెంబర్ 8500001962 కి చేసి తమ సమస్యను విన్నవించాలి లేదంటే మీ గ్రామ సెక్రెటేరియట్కి సమాచారం అందించాలి. చెవిపోగు లేనట్లయితే పంచనామా ను చేయించాలి. చనిపోయిన పశువును కచ్చితంగా పూడిపించాలి లేదంటే నష్ట పరిహారం రాదు.

ఏమేమి పత్రాలను డాక్టర్ కు సమర్పించాలి?

చనిపోయిన సమాచారం అందించే పత్రము, పోస్ట్ మాప్రం రిపోర్టు, పంచనామా రిపోర్టు, రైతు ఆధార్ కార్డు, రైతు బ్యాంక్ పాన్ బుక్కు పోలీసు కేసు అయినట్లయితే ఎఫ్షిఅర్ కాపీ, చనిపోయిన పశువు జియో ట్యూగ్ గింగ్ ఫోటోలు, చనిపోయిన పశువు చెవి పోగు, పశువు నష్టపరిహార వినతి పత్రం, పశు వు చనిపోయినట్లు సర్ఫిఫికెట్టు, ముందస్తు వైకపు స్టోంపు రసీదు పత్రం



“సాగులో సందేహమా? 155251 కు ఫోన్ చేయండి. ఒక్కఫోన్ కాల్తో అన్నదాతల సందేహిల నివ్వత్తి”



సోయా పొలు తయారుచేయి విధానం



డాక్టర్ జాగర్ణమాది లక్ష్మి, అసోయియెంస్ ఫీన్, సామాజిక విజ్ఞాన కళాశాల, లాం, గుంటూరు.



సోయాచిక్కడు నుంచి నూనె తయారు చేయడం, ఆ నూనెను వంటలో వాడడం తెలిసిన విషయమే. సోయా చిక్కడు గింజలలో ఇంచుమించు పాలతో సమానంగా ఉండే సోయాపాలను తయారు చేయడం కొద్దిమందికే తెలుసు.

సోయాచిక్కడు అత్యధిక మాంసకృతులు కలిగిన పవ్వు ధాన్యం, సోయాలోని నూనె పదార్థాలు మన శరీరానికి మేలు చేస్తాయి.

ప్రతి రోజు సుమారు 25 గ్రాముల సోయా చిక్కడు ఆహారంలో తీసుకోగలిగితే గుండె జబ్బులు వచ్చే అవకాశం చాలా పరకు సన్నగిల్లతుందని యునైటెడ్ స్టేట్స్ పుడ్ అండ్ డ్రగ్స్ అడ్సినిస్ట్రెషన్ వారి పరిశోధనలో రుజువైంది. మన దేశంలో శాఖాపూరులు ఎక్కువగా పుండడం వల్ల సోయా చిక్కడు నుంచి తయారుచేసే వివిధ ఆహార పదార్థాలు వాడకం ఎంతగానో మన ఆరోగ్యానికి మేలు చేస్తుంది.

ఈ వంతు సోయా పిండికి రెండు వంతుల గోధుమ పిండిలో కలిపి ఈ మిశ్రమ పిండిని చపాతీలు, పూరీల తయారీలో వాడడం

వల్ల, పూరీ చపాతీల్లో పోషక విలువలు గణనీయంగా పెరుగుతాయి. సోయాతో తయారుచేసిన మీల్స్ కెర్కాని, సోయా గ్రిట్స్ గాని తరచూ కూరల్లో వాడడం వల్ల శాఖాపోరం తినే వారికి ఎక్కువగా మాంసకృతులు, ఖనిజ లవణాలు లభిస్తాయి. సోయాపాలతో పస్టీర్ తయారుచేసివాడితే ఈ పస్టీర్ పాలతో చేసిన పనీర్నీకు ఇంచుమించు సరిపాటిగా ఉంటుంది. సోయా చిక్కడు నీటిలో నానబెట్టి మెత్తగా రుచ్చి పడకట్టగా సోయాపాలు తయారపుతాయి. ఈ సోయా పాలలో మాంసకృతులు, విటమిన్లు, ఖనిజ లవణాలు ఎక్కువగా ఉంటాయి. కొందరు పసివారికి మామూలు గేదె, ఆవు పాలలో ఉండే లాక్ష్మీన్ అనే చక్కర పదార్థం సరిపడదు. అందువల్ల లాక్ష్మీన్ ఇన్స్టాలరెన్స్ పస్తుంది. అలాంటి వారికి సోయాపాలు “దేవుడు ప్రసాదించిన వరంగా” మనం చెప్పుపచ్చ.

సోయాపాల తయారీ యంత్రం

సోయా పాలలో ముఖ్య లక్షణాలు ఏమిటంటే సోయా పాలు సులభంగా జీర్ణం అవ్వడమే కాకుండా పోషక విలువలను గమనిస్తే గేదె, ఆవు పాలకు ప్రత్యోమ్యూర్యంగా పనికి వస్తాయి. ధరలో కూడా గేదె, ఆవు పాలతో పోలిస్తే తక్కువ.



“చీడపీడలపై మీ సందేహిలను 8331056028 కు వాట్సప్ ఫోన్‌పంపండి. వాటిని నిష్పత్తి చేసుకోండి.”





సోయా పాల తయారీ

సోయా చిక్కడును తీసుకుని శుద్ధపరిచి 6-7 గంటల నేవు నీటిలో నానబెట్టాలి. తరువాత శుద్ధంగా కడిగి వడకట్టి వేడి నీటితో మెత్తగా రుబ్బాలి. వెల్ గ్రైండర్లో రుఖ్మినట్లయితే మూత ఉంచి గాలి తగలకుండా రుబ్బాలి. ఈ రుఖ్మిన పిండి మెత్తగా కాటుకలాగా ఉండాలి. దీన్ని సోయాసర్దీ అంటాం. ఈ సోయాసర్దీకి కిలోకి 10 లీటర్ల దాకా వేడి నీరు పోసి 20 నిమిషాలు దాకా ఉడికించాలి.

ఉడికిన సర్దీని వడకట్టడం ద్వారా సోయాపాలు తయారు అవుతాయి. వడకట్టగా మిగిలిన పిప్పిని ఒకారా అంటాం. ఈ సోయాపాలలో 7-8 శాతం ఘున పదార్థాలు, కలిగి ఉంటుంది. దీనికి 3-4 శాతం చక్కెర, 0.003 శాతం ఉప్పుని కలపడం ద్వారా పాల రుచి పెరగడంతో పాలు టోస్టు పాలలా తయారు అవుతాయి. ఒకారాతో కూడా వివిధ పోషకాహార ఉత్పత్తులను తయారు చేసుకోవచ్చు.

ఈ పాలను మామూలు పాల లాగా వాడుకోవచ్చు. పెరుగు, పనీర్లు కూడా తయారు చేసుకోవచ్చు. సోయా పాలను మనం ఇంట్లో తయారు చేసుకోవాలి అంటే ఒక గ్రైండర్/మిక్సీ, గ్యాస్ పొయిస్, వంట పాత్రలు, మస్సిన్ గుడ్డ అవసరం కాగా, చిన్నతరహా పరిశ్రమగా నడిపేందుకు గంటకు 30 లీటర్ల సోయా

పాలు చేయు యంత్ర సామాగ్రికి, ఎన్సిపి, ఫరీదాబాదు (హర్యానా) వారు, ఎన్సిపియు

సెంటర్, సిబ ఎజ్ థోపాల్ వారు మార్కెట్ చేస్తున్నారు. ఈ యంత్ర సామాగ్రి రూ. 2.50 నుంచి 3.50 లక్షల రూపాయల వరకు ఉండవచ్చు. ఈ సామాగ్రిలో సైయనెల్స్ స్టీల్స్తో తయారైన గ్రైండరుతో పాటు కుక్కరు, స్టీమ్ జనరేటరు (ఆవిరియంత్రం) కలిసి ఉంటాయి.

ఇది ప్రతి గంటకు 30 లీటర్ల సోయా పాలు తయారు చేస్తుంది. దీనికి 4 కిలోల సోయా చిక్కడు అవసరం అవుతుంది. 15 లీటర్ల పాలతో 30 లీటర్ల సువాసన కలిగిన పాలను (ఫ్లేవర్ మిల్స్) తయారు చేయవచ్చు.

ఈ యంత్ర నిర్మాణం, పని చేయు విధానం గమనిస్తే గ్రైండరు కమ్ కుక్కరులోకి నీటి ఆవిరి యంత్రం నుంచి ఆవిరి వచ్చునట్టుగా ఒక పైప్ కలిపి వుంటుంది. ఆవిరి సూటిగా గ్రైండర్ లోకి పంపడం వల్ల ఆక్సిజన్ లేని వాతావరణం కల్పించబడి మంచి నాణ్యత పాలు తయారు చేసేందుకు దోహదపడుతుంది. నీటిలో నానబెట్టిన సోయా పప్పును, వేడినీటికి గరాటా ద్వారా గ్రైండరులో వేస్తారు. ఈ గ్రైండరు కమ్ కుక్కరుకు మోటారు ఉండడం వల్ల 20 నిమిషాలు రుఖ్మిన తర్వాత సర్దీ తయారు అవుతుంది. ఈ సర్దీని మస్సిన్ గుడ్డ ద్వారా వడకట్టడం వల్ల సోయా పాలు తయారపడతాయి. ఈ సోయా పాలు ఆరోగ్యానికి ఆరోగ్యం, ఆదాయానికి ఆదాయం సమకూర్చగలవు.



సోయా చిక్కడు

“సాగులో సందేహమా? 155251 కు ఫోన్ చేయండి. ఒక్కఫోన్ కాల్తో అన్నదాతల సందేహాల నివృత్తి”



సేంద్రియ వ్యవసాయం.. ఆరోగ్యం.. ఆనందం!

సేంద్రియ వ్యవసాయం ఆరోగ్యం, ఆనందాన్ని ఇష్టుడంతో పాటు ఆదాయం ఇస్తుందని నేను అనుభవ పూర్వకంగా తెలుసుకున్నాను. నా అనుభవాలను మీతో పంచుకుంటాను. నా పేరు ధనుంజయరావు మాది గుంటూరు జిల్లా వట్టి చెరుకూరు. 2017 లో మా విజయలక్ష్మీ స్వయం సహాయక బృంద సమావేశంలో వ్యవసాయ సిబ్బంది నుంచి సేంద్రియ వ్యవసాయం గురించి తెలుసుకుని పెరటి తోట వేశాను. తర్వాత నా పొలంలో అదే పద్ధతిలో వరి పండించాను. మంచి దిగుబడి సాధించాను. అదేలాగంటే ముందుగా పొలంలో పచ్చిరూట్ట ఎరువులైన 9 రకాల విత్తనాలు (జీలుగ, పిల్లి పెసర, కంది, మొక్కజొన్న, జొన్న, సజ్జ, గోంగూర, బంతి, శనగలు) వేశాను. దమ్మ చేసేటప్పుడు ఘున జీవామృతం / ఎకరానికి 400 కిలోల



చౌపున వేపపిండి ఒక కట్ట వేశాను. నారు శుద్ధికి బీజాపృతం వాడాను. పంట వేసిన తర్వాత నీమాప్రం, సప్తధాన్యాంకుర కషాయం తూటికాడ కషాయం తయారు చేసి పంటకు వేశాను. మారేడు కషాయం వరిలో నత్రజనికి అజోల్లా వాడాను. గట్ట పైన కంకి, బెండ, బంతి, చిక్కుడు, వేయడంతో చీడ, పీడలను నిరోధించాను. పసుపు, తెలుపు పళ్లాలు, పాండాకర్షక బుట్టలు పెట్టాను. దీంతో ఎకరానికి రూ. 1.10 లక్షల ఆదాయం పొందాను.

అంతకు ముందు రసాయనిక పద్ధతిలో 12,850 వచ్చింది. ఇప్పుడు నికరంగా 50 వేలు మిగిలింది. సేంద్రియ వ్యవసాయం వల్ల మన ఆరోగ్యాలు మెరుగుపరుచుకోవచ్చు. మన భావితరాలకు ఆరోగ్యకరమైన భాషామిని అందించిన వారమవుతాము.



“చీడపీడలపై మీ సందేహిలను 8331056149 కు వాట్టుక్క ఫాటో పంపండి. వాటిని నిష్టత్తు చేసుకోండి.”



డా॥ వై.ఎన్.ఆర్. పొలంబడి విజయ గాఢ ఖరీఫ్ 2020

1. రైతు పేరు : గంట చిన్నంసాయిదు
2. తండ్రి పేరు : రాములు
3. గ్రామం : నాయుదువలస
4. మండలం : రామభద్రపురం
5. జిల్లా : విజయనగరం
6. ఫోన్ నెం. : 9959414374
7. పంట : మొక్కజీస్ న్ను
8. రకం : ఇండన్ స్వీట్ కార్బు
9. విస్తృతం : 1 ఎకరా
10. విత్తిన తేది : 19-07-2020



విజయగాఢ వివరములు

సందర్భం : పొలం బడి కార్బుక్రమం లో భాగం శాస్త్రియ పద్ధతులు విత్తనం నుండి విత్తనం పరకు చూసి చెయ్యడం వల్ల తక్కువ పెట్టుబడి తే అధిక నికర లాభం పొందగల్దను.

లక్ష్యం : శాస్త్రియ మరియు మేలైన యాజమాన్య పద్ధతులు ద్వారా అధిక నికరలాభం పొందడం.

ముఖ్యమైన భాగస్వాములు : పొలం బడి సభ్యులు మరియు గ్రామ వ్యవసాయ సహాయకులు వ్యవసాయ శాఖ విజయనగరం.

అవులుచేసిన ఉత్సవ యాజమాన్య పద్ధతులు : డ్రివ్ నీటిపారుదల, ముందుగా గుల్చ నాసిని వాడటం, కత్తెర పురుగు కొరకు విషపు ఎర, లింగాకర్షక బుట్టలు వాడటం, దీపపు ఎరలు వాడకం, కుక్కలు, ఎలుకల నివారణ కొరకు గుళికలు చేలో చల్లడం, సరైన పోషకయాజమాన్యము (జింక దుక్కిలో వేయడం షై పొటు ఎరువులు వాడకం), విత్తన హద్ది, సూతనత్తుం సమగ్ర కత్తెర పురుగు యాజమాన్యం, వసరుల వినియోగం, నీటిని పొదుపుగా వాడుతూ బిందు సేద్యం ద్వార నీటిపారుదల మరియు ఎరువులు అందచేయడం.

ఘలితాలు : కలుపుసమస్య మరియు కత్తెర పురుగు ఉద్యతి తగ్గింది, అలాగే బోధెలు మీదనాటడం వల్ల మొక్కలు గాలులకు పడలేదు.

క్రమ నంఖ్య	విషయం	పొలంబడి విధానం	రైతు ఆచరించు విధానం	వ్యత్యాసం
1.	వ్యవసాయ భర్యలు ఎకరాకు (రూ)	21940	26030	4090
2	దిగుబడి ఎకరాకు (క్వీంటాష్లలో)	12000 కండెలు	9900 కండెలు	2100 కండెలు
3	మొత్తం ఆదాయం ఎకరాకు(రూ)	66000	54450	11550
4	నికర ఆదాయం ఎకరాకు(రూ)	44060	28420	15640
5	ఖర్చు,ఆదాయం నిష్పత్తి	1:2	1:1.09	
6	సెంట్రీయ ఎరువుల వినియోగం (టన్నులలో)	2	3	1
7	రసాయనిక ఎరువుల వినియోగం(కిలో లలో)	220	335	115
8	రసాయనిక క్రిమి సంహారక మందుల	1200	1520	320
9	చీడ పీడల ఉర్ధుతి	అర్దిక నష్ట పరిమితిని మించి ఉన్నప్పుడు మాత్రమే కీటక నాసిని వాడాను బాగుంది		విచక్షణ లేకుండా కీటక నాశిని వాడటం జింక లోపం వల్ల చిన్న కండెలు వచ్చాయి
10	పంట సాధారణ ఆరోగ్యస్థితి, నాణ్యత	IPM, IDM, INM పాటించకపోవడం వల్ల ఖర్చులు పెరిగి నికర ఆదాయం తగ్గింది		
11	పొలంబడి ద్వారా కల్గిన ఇతర ప్రయోజనాలు	సమగ్ర పంటల యాజమాన్యం / సమగ్ర సస్యరక్షణలో రసాయన ఎరువులు, పురుగు మందుల వాడకాన్ని తగ్గించి తద్వారా సాగు ఖర్చు తగ్గించుట, పంట దిగుబడులు స్థిరీకరించుట, హర్షావరణాన్ని రచ్చించుట		

“సాగులో సందేహమా? 155251 కు ఫోన్ చేయండి. ఒక్కఫోన్ కాల్తో అన్నదాతల సందేహాల నివ్వత్తి”





రాష్ట్ర వ్యాప్తంగా ఉన్న రెతు భద్రోసా కేంద్రాలకు ఏపీ పైబర్ నెట్ ద్వారా వేగవంతమైన, నాణ్యమైన సేవలు అందించేందుకు చర్యలు తీసుకుంటున్నట్లు ఆ సంస్థ చైర్జర్ న్సి. గౌతమ్ రెడ్డి పేర్కొన్నారు. స్థానిక సమీకృత సమాచార కేంద్రాన్ని సందర్శించిన ఆయన పైబర్ నెట్ ద్వారా అందిస్తున్న ఇంటర్ నెట్ సేవలను స్వయంగా పర్యవేక్షించారు. రైతులకు ప్రత్యేక ప్రసారాల ద్వారా సలహాలు, సూచనలు ఇచ్చేందుకు ఏర్పాటు చేసిన స్టోడియోను పరిశీలించారు. ఇప్పటి వరకూ సమాచార కేంద్రానికి ఫోన్ చేసిన 1.93 లక్షల మందికి తక్కు సలహాలు, సూచనలు ఇచ్చినట్లు ఆత్మ ద్రెరక్టర్ డి. ప్రమీల ఆయనకు వివరించారు. ఈ కేంద్రం ద్వారా రైతులకు మరింత విస్తృతమైన సేవలు అందించేందుకు పైబర్ నెట్ ద్వారా అపరిమితమైన వేగంతో కూడిన ఇంటర్ నెట్ సేవలు అందిస్తామని హామి ఇచ్చారు. రాష్ట్ర వ్యాప్తంగా ఉన్న పదివేలకు పైన ఆర్.బి.కె.లలో ఇప్పటికే రెండు వేల కేంద్రాలకు పైబర్ నెట్ కనెక్షన్ ఇచ్చినట్లు చెప్పారు. రానున్న కాలంలో అన్ని ఆర్.బి.కెలకు ఇంటర్ నెట్ సేవలు అందిస్తామని తెలిపారు.

శనగ, మినుము, పెసర కొనుగోలు కేంద్రాల ఏర్పాటు



రాష్ట్రంలో 2020-21 రీబి సీజన్లో శనగ, మినుము, పెసర పంటలను కొనుగోలు చేసేందుకు కేంద్ర ప్రభుత్వం రాష్ట్రానికి అనుమతి ఇచ్చింది. ఆ పంటలను కనీస మద్దతు ధరతో కొనుగోలు చేసేందుకు అనుమతి ఇవ్వాలన్న రాష్ట్ర ప్రభుత్వ విగ్రహిషై సానుకూలంగా స్వందించింది. ఈ మేరకు కేంద్ర వ్యవసాయ శాఖ శనివారం ఉత్తర్వులు జారీ చేసింది. ఈ సీజనులో శనగ పంట 1,39,000 మె.ట., మినుము 81,650 మె.ట., పెసర 19,950 మె.ట. కొనుగోలకు అనుమతి ఇచ్చింది. రాష్ట్ర ప్రభుత్వ త్వరలోనే కొనుగోలు కేంద్రాలను ఏర్పాటు చేయసుంది. పంటల కొనుగోలు కార్బూక్టర్ మం 90 రోజుల పాటు ఉంటుంది. పంటను సేకరించిన 3 రోజులలోనే నేరుగా రైతుల బ్యాంకు ఖాతాలలో నగదు జమ చేస్తారు. శనగ, మినుము, పెసర పంటలను రైతుల నుంచి ప్రభుత్వమే త్వరలో కొనుగోలు చేస్తుంది. కనీస మద్దతు ధర ప్రకారం పంటల కొనుగోలు కోసం కేంద్రాలను ఏర్పాటు చేస్తుంది. కాబట్టి రైతులు ఎవరు తొందరపడి ప్రవేటు వ్యాపారులకు తక్కువ ధరకు పంటలను అమ్ముకోవద్దు.

రైతులకు ఉద్యాన వాణి

రైతు సోదరులకు శుభోదయం... కర్కడ మిత్రులకు వందనం... అని రాష్ట్రంలోని రైతులందరిని శాస్త్రవేత్తలు రేడియో ద్వారా పలకరించనున్నారు. దాఱా వై.ఎన్.ఆర్. ఉద్యాన విశ్వవిద్యాలయం దేశంలోనే తొలిసారిగా అనుదాతల కోసం ఒక ప్రత్యేక ఎఫ్.ఎం. రేడియో స్టేషన్ ప్రారంభిస్తోంది. ఈ రేడియో ప్రసారాల ద్వారా రైతులకు అవసరమైన సలహాలు, సూచనలు అందిస్తుంది. నేటి స్టౌర్ ఫోన్ల కాలంలో రైతులు ఎక్కుడైనా వినేందుకు వీలుగా యావును కూడా అందుబాటులోకి తెస్తోంది. దీనితో రైతులు తమ పంట చేలోనే శాస్త్రవేత్తల సూచనలు వింటూ ఆక్కడే పాటించవచ్చన్నమాట. విశ్వవిద్యాలయం ఆరంభించిన ఈ యత్నాన్ని కేంద్రప్రభుత్వం కూడా అభినందించింది. రోజుకు 8 గంటల పాటు ప్రసారమయ్యే ఈ కార్బూక్టర్ మాలు రైతులకు అర్థమయ్యేలా కథలు, నాటికల రూపంలో కూడా ఉంటాయి. ఉద్యాన వాణి పేరిట ఈ రేడియో ప్రసారాలు ఆడియో, వీడియో రికార్డింగ్ చేసి ఆర్.బి.కె. ఛానల్తో పాటు ఆకాశవాణి, దూరదర్శన్లకు కూడా అందించాలని యొచిస్తున్నారు. ఇంకెందుకు ఆలస్యం రేడియోలోను మనకు కావలసిన సూచనలు వినేడ్దాం.



“చీడఫీదలపై మీ సందేహిలను 8331056150 కు వాట్సప్ ఫోన్ పంపండి. వాటిని నివృత్తి చేసుకోండి.”



టూకీగా...

పోవెత్తిన మిర్చి

ఆసియాలోనే అతి పెద్ద మార్కెట్‌గా పేరున్న గుంటూరు మిర్చి యార్డుకు భారీ ఎత్తున కొత్త సరుకు వస్తుంది. దీనికి తగ్గట్టుగా మిర్చి ధరలు ఆశజనకంగా ఉండటంతో రైతులలో ఆనందం వెల్లి విరుస్తుంది. ముఖ్యంగా బాడిగా, తేజా రకం మిర్చికి మంచి రేటు లభిస్తుంది. ఇతర రకాలుకు చెప్పుకోదగిన ధర పలుకుతుంది. రాష్ట్రంలోని వివిధ జిల్లాల నుంచేకాక కర్రాటుక నుంచి రైతులు పెద్ద ఎత్తున మిర్చిని యార్డుకు తీసుకొస్తున్నారు. కర్రాటుకలోని బజారితో పాటు కర్నూలు, వై.ఎస్.ఆర్., అనంతపురం జిల్లాల నుంచి గుంటూరు మిర్చి యార్డుకు భారీగా కొత్త సరుకు వస్తుంది. గుంటూరు, ప్రకాశం జిల్లాల నుంచి రైతులు యార్డుకు మిర్చిని తీసుకొస్తున్నారు. రోజుకు సరాసరిన 1.20 లక్షల నుంచి 1.25 లక్షల టీక్కల మిర్చి యార్డుకు వస్తుంది. 2020-21 లో ఇప్పటికే యార్డుకు 43,27,820 బస్తాల సరుకు వచ్చింది. ఈ మార్కెట్ యార్డులో ఏడాదికి రూ. 6 వేల కోట్లకు పైగా ఉర్నొవర్ ఉంటుంది. సెన్సు ద్వారా రూ. 60 కోట్లకు పైగా ఆదాయం లభిస్తుంది.



రైతుల కోసం మెగా సోలార్ ప్రాజెక్ట్

రైతులకు శాశ్వత ప్రాతిపదికన పగటి పూట 9 గంటల ఉచిత విద్యుత్ అందించే లక్ష్యంతో 10 వేల మెగా వాట్ సోలార్ ప్రాజెక్ట్ చేపడుతున్నాం అని, ఈ కారణంగా ఏ ఇతర ప్రవేటు సంస్థలను ప్రోత్సహించలేమని కేంద్రానికి ఏపి ప్రభుత్వం తెలిపింది. ఇందుకు సంబంధించి ఇప్పటికే పెండర్లు ఖరారు చేసాంగాని, శరవేగంతో పనులు జరగబోతున్నాయని తెలిపింది. సంప్రదాయేతర, పునరుత్స్వదక ఇంధన వనరుల అభివృద్ధి మంత్రిత్వ శాఖ (యం.ఎన్.ఆర్.ఇ.) కార్యదర్శి ఇందు శేఖర్ చతుర్చేది అన్ని రాష్ట్రాల ఇంధన శాఖ కార్యదర్శిలతో వీడియో కాన్వెన్షన్ నిర్వహించారు. ఏపి ఇంధన శాఖ కార్యదర్శి శ్రీకాంత్ నాగులాపల్లి రాష్ట్రంలోని పరిస్థితిని వివరించారు. ఏపీలో పవన, సార విద్యుత్కు అపార అవకాశాలు ఉన్న మాట నిజమే. కొత్త ప్రాజెక్ట్లు ఏర్పాటును ప్రోత్సహించేందుకు ప్రభుత్వం ఎక్స్పోర్టు పాలసీని కూడా తెచ్చింది. దీని ద్వారా పవన, సార విద్యుత్ ప్లాంట్లు పెట్టుకొని, విద్యుత్ను ఎక్కడైనా అమ్ముకోవచ్చు. కానీ ఏపి దీన్నంలు కానే పరిస్థితి మాత్రం లేదు. రైతులకు ఉచిత విద్యుత్ ఇవ్వడంలో భాగంగా ప్రభుత్వం 10 వేల మెగా వాట్ సోలార్ విద్యుత్ ఉత్పత్తికి రంగం సిద్ధం చేసింది. ఇప్పటికే 6,400 మెగా వాట్లకు పెండర్లు కూడా ఖరారు చేసింది.

సేంద్రియ సాగు విస్తరణకు కార్యాచరణ

రాష్ట్రంలో ప్రకృతి వ్యవసాయాన్ని విస్తరింప చేసేందుకు కార్యాచరణ రూపొందిచాలని ప్రభుత్వ ప్రధాన కార్యదర్శి ఆదిత్యనాద్ సూచించారు. నిధుల విడుదలకు సమస్య లేదని స్పష్టం చేసారు. ప్రకృతి వ్యవసాయంపై ఆయన మాటల్దారు. ప్రజలు ఆరోగ్యవంతమైన జీవనానికి ప్రకృతి వ్యవసాయం దోహద పడుతుందని సి.ఎన్. పేర్కొన్నారు. సేంద్రియ సాగు విధానల వల్ల రైతులకు సాగు ఖర్చులు తగ్గుతాయని, భూసారం పెరుగుతుందని వివరించారు. అందువల్ల ప్రకృతి విధానం విస్తరణపై ప్రభుత్వం ప్రత్యేక దృష్టి సారించిదని వివరించారు. సేంద్రియ సాగులో యువతకు భాగస్వామ్యం కల్పించేందుకు ప్రత్యేక శిక్షణ ఇవ్వాలని సి.ఎన్.సూచించారు. రాష్ట్రంలో సేంద్రియ సాగుకు తీసుకుంటున్న వర్షాలు, భవిష్యత్ కార్యాచరణపై ఏపి రైతు సాధికార సమితి ఎక్స్పోర్ట్ వైన్.చైర్మన్ టి.విజయ్ కుమార్ పవర్ పాయింట్ ప్రజంబేషన్ ద్వారా వివరించారు. 2020-21 వ్యవసాయ సిజన్లో 3,730 వంచాయితీలలో 3.40 లక్షల పేక్కారలో 7 లక్షల మంది రైతులు సేంద్రియ వ్యవసాయాన్ని చేపట్టేలా లక్ష్యం నిర్ణయించుకున్నామని వివరించారు.



“సాగులో సందేహమా? 155251 కు ఫోన్ చేయండి. ఒక్కఫోన్ కాల్తో అన్నదాతల సందేహిల నివ్వత్తి”



సమీక్షత రైతు సమాచార కేంద్రం టోల్ ఫ్రై నంబరు 155251 కు రైతుల ప్రశ్నలు - సమాధానాలు



అపోర పంటలు

1. మైడి రాజు, 7729083343, సోంపల్లి, రామభూరాపురం మం, విజయనగరం జిల్లా
మొక్కజ్ఞాన్ నాటిన తర్వాత అట్రాజన్ కలుపు మందు పిచికారి చేసినారు. మొక్కజ్ఞాన్ సరిగా మొలక రాలేదు, దున్ని బెండ వేసినారు, బెండ మొక్క చనిపోతుంది.
- జ) అట్రాజన్ కలుపు మందు ప్రభావం ఒక నెల వరకు ఉంటుంది కనుక బెండ మొలక వచినా చనిపోతుంది.
2. నాగ ఘణి శర్మ, 7780440838, బలుసుపాడు, పెద్దకురపాడు మం, గుంటూరు జిల్లా
పెసర పంటలో పొగాక లడ్డె పురుగు అశించింది, నివారణ తెలపండి?
- జ) ఒక ఎకరానికి థయోడికార్బ్ 200 గ్రా / క్లోరిఫ్రైఫాన్ 500 మి.లీ.లు పిచికారి చేసుకోవాలి.
3. చిన్నయ్య, 9381044412, వేగూరు, కొవ్వురు, నెల్లూరు వరిలో గరిక ఎక్కువగా ఉంది ఏమి చేయాలి?
- జ) వరిలో గడ్డి జాతి కలుపు మొక్కల నివారణకు గాను వరి విత్తిన 48 గంటలలోపు పెండి మిథాలిన్ (స్పాంపు) ఎకరాకు లీటరు చొప్పున పిచికారి చేసుకోవాలి. పైరు 15 నుండి 20 రోజుల దశలో గడ్డిజాతి కలుపు నిర్మాలనకు సైపాలో పాప్ బ్యూటీల్ ఎకరాకు 400 మి.లీ. పిచికారి చేసుకోవాలి.
4. సతీష్, 9705370973, పమిడిముక్కల గ్రా, మం, కృష్ణా మినుములో మారుక పురుగు అశించినది, నివారణ తెలపండి?
- జ) మినుములో మారుక పురుగు నివారణ కు ఇమమెక్సిన్ బెంజోయెట్ 80గ్రా / ఎకరాకు నీటిలో కలుపుకొని పిచికారి చేసుకోవాలి
5. నాగరాజు, 8919822415, బొందనకల్లు, రాయదుర్గం మం, అనంతపురం జిల్లా
వెరుశనగలో తెల్క అక్కమచ్చ తెగులు అశించినది, నివారణ

తెలపండి?

తిక్క అక్కమచ్చ తెగులు నివారణ కు హెక్సాకొనజోల్ 400ఎం.ఎల్ లేదా క్లోరాంత్రా నిలిప్రోల్ 400 మి.లీ. ఎకరానికి పిచికారి చేసుకోవాలి.

6. శివకృష్ణ రెడ్డి, 8639699471 దువ్వురు గ్రా, మం, కడప జిల్లా

వెరుశనగ లో ఎరువుల యాజమాన్యం తెలపండి?

- జ) ఎకరాకు 2-4 టన్నుల పశువుల ఎరువు వేయాలి. భాస్వరం SSP రూపంలో 100 కిలోలు ఎకరాకు వేయాలి. పోట్టాష్ ఎరువును MOP రూపంలో ఎకరాకు 35 కిలోలు వేయాలి. భాస్వరం పోట్టాష్ ఎరువులను ఆఖరి దుక్కిలో 5 సెం.మీ లోతు పొరలలో పడేటట్లు వేయాలి

7. T. రంగస్తు, 8639146135, బాల పన్నార్ గ్రా, సాన్సుం మండలం ,కర్నూల్ జిల్లా

వరి తర్వాత మినుములో వరి కలుపు వస్తే ఏమందు కొట్టాలి?

- జ) క్రీజలోపావ్ ఇడ్లైల్ ఎకరాకు 400 మి.లీ.లు చొప్పున పిచికారి చేసుకోవాలి

ఉద్యాన పంటలు

8. ఎం.చంద్ర శేఖర్, 779396318, ఎలాగపేట, చీపురుపల్లి మండలం, విజయనగరం జిల్లా

వంగ మొక్కలపై పాము పొడ పురుగు అశించింది, నివారణ చర్యలు తెలుపగలరు?

- జ) వంగలో రసం పీల్చు పురుగు ఆశించడం వలన నామాలు మాదిరిగా లేక పాము పొడల మాదిరిగా పురుగు ఉండి నష్టపరుస్తుంది, నివారణకు ప్రోఫినోఫాన్ / ట్రైజోఫాన్ 2 మిలీ ఒక లీటర్ నీటికి కలిపి పిచికారి చేసుకోవాలి.

9. శివరాత్రి నాగేశ్వరరావు, 7799105226, మాచవరం గ్రా, మాచవరం మండలం, గుంటూరు జిల్లా

బెండ పైరుకు తెల్ల దోమమరియు కాయ తొలుచు పురుగు ఆశించి తీవ్రంగా నష్టపరుచుచున్నది, నివారణ చర్యలు తెలుపగలరు?

“చీడపీడలపై మీ సందేహాలను 8331056152 కు వాట్సప్ ఫోన్‌పై పంపండి. వాటిని నిప్పుత్తి చేసుకోండి.”



- జ) తెల్ల దోమ ద్వారా ఆకులు రనం కోల్పోయి వర్ష రహితంగా ఏర్పడి, మొజాయిక్ ఫైరన్ ఏర్పడుతుంది, నివారణ కు డై ఫైంటురాన్ 250 గ్రా ఎకరానికి అలాగే కాయ తోలుచు పురుగు నివారణ కు ప్రోఫీనోఫాన్ 400 మిలీ ఎకరానికి పిచికారి చేసుకోవాలి
10. యండమూరి దౌడ్, 9160314529, తాన్నియం, పోదూరు మండలం, శ్రీకాకుళం జిల్లా
మిరప పంటలో కొత్తగా వచ్చే ఆకులు గుబురుగా మారుతున్నాయి, నివారణ తెలుపగలరు?
- జ) అది తామర పురుగుల వల్ల అలా ఏర్పడుతుంది, దీని నివారణ కు నీలం రంగు జిగురు పూసిన అట్లలు పొలం లో ఎకరానికి 10 అట్లలు అమర్యకోవలను, స్టోనోసాడ్ 75 ఎం.ఎల్ ఎకరానికి లేదా ఫిప్రోనిల్ 400 ఎం.ఎల్/ ఎకరాకు లేదా డై ఫైంటురాన్ 250 గ్రా/ఎకరానికి వారం వ్యవధి లో మార్చి మార్చి పిచికారి చెయ్యవలెను.
11. జగదీస్, 949490263, విజయనగరం జిల్లా పార్వతీపురం మం ఆడ్డపుశీల
టమాటాలు 40 రోజుల పంట, ఆకులు వాడిపోయి మొక్క చనిపోతుంది, నివారణ తెలపండి?
- జ) నేలివో (పెబుకొనాజోల్ + ట్రైఫ్లాక్సిస్టోబిన్) ఎకరాకు 150 గ్రా. చొప్పున పిచికారి చేసుకోవాలి.
12. శిర్ప, 9866062910, జంబా వారి పల్లె, మున్సిపాలిటీ చిత్తూర్ జిల్లా
కొబ్బరిలో షైరల్సింగ్ వైట్ షై
జ) వేప నూనె 1000 ppm - 1.5 మి.లీ.లు లీటరు నీటికి లేదా కుంకుడు పొడి 5 గ్రా. లీటరు నీటికి లేదా గంధకం 3 గ్రా 1 లీటరు నీటికి కలిపి పిచికారి చేసుకోవాలి.
13. నాగ లక్ష్మీ, 6304931773, V.B. మరం, విజయనగరం జిల్లా
దోసలో పాము పొడ అశించినది, నివారణ తెలపండి?
ఎకరాకు ప్రోఫీనోఫాన్ 400 ఎంఎల్ / ట్రైజోఫాన్ 400 ఎంఎల్ చొప్పున సరిపడే నీటికి కలిపి పిచికారి చేయాలి.
14. ఎరికరెడ్డి, 6301909174, తోడుర్, ఎంగాలుర్ మం, కడవ?
చినీ నిమ్మ తోటల్లో ఆకు ముడత మరియు పేసుబంక ఉంది నివారణ తెలుపండి
- జ) వేప నూనె 5 మి.లీ.లు లీటరు నీటికి / డై మిథోయెల్ 2 మి.లీ.లు / ఇమిడాక్లోప్రిడ్ 0.4 మి.లీ.లు. లీటర్
- జ) నీటికి కలిపి పిచికారి చేసుకోవాలి.
15. M. హైమావతి, 9573808912, లక్ష్మిడం, గంట్యాడు మం, విజయనగరం జిల్లా
మామిడిలో మసిమంగు ఆశించినది, నివారణ తెలపండి?
- జ) లీటర్ నీటికి డైమిటోయెల్ 1 ఎంఎల్/లీటర్ కలిపి పిచికారి చేసిన తర్వాత గంజి ద్రావణం పిచికారి చేసుకోవాలి
16. డి. సత్యనారాయణ, 8897663757, చిన్నపాలెం, దుగ్గిరాల, గుంటూరు
పశుపు పంటలో ఆకులు పండు బారి పోతున్నాయి, నివారణ తెలపండి.
- జ) ఎకరాకు 2 కిలోలు 19:19:19 ని పిచికారి చేయాలి
17. P. శివ రెడ్డి, 6302136447, పిడుగురాళ్ల, కోనంకి, గుంటూరు జిల్లా
మునగలో వేరుకుళ్లు నివారణ తెలపండి?
- జ) మునగలో వేరుకుళ్లుకు సాఫ్ 2 గ్రా/లీటర్ నీటికి కలుపుకొని వెంక్కల వెందలులో పోనుకుని నివారించుకోవచ్చు
18. M. కిరణ్, 6302063742, తోలరపాడు, తెల్ల మం విజయనగరం జిల్లా
బంతిలో ఆకుమచ్చకు నివారణ తెలపండి?
- జ) బంతిలో ఆకుమచ్చ తెగులు నివారణకు కవచ్ (క్లోరాంత్రా నిలిప్రోల్) 2 మి.లీ.లు / లీటర్ నీటికి కలుపుకొని పిచికారి చేసుకొని నివారించవచ్చు
19. రఘీ, 9701125769, తనుకుమల్ల, చిల్కతుర్ మం, నెల్లూరు జిల్లా
పుచ్చకాయ పంట నందు ఆకులు పండు బారి ఎండిపోతున్నాయి, నివారణ తెలపండి?
- జ) దీని నివారణకు గాను ధయోఫినేల్ మిథ్రోల్ లీటరు నీటికి 1 గ్రా. చొప్పున కలిపి పిచికారి చేసుకోవాలి.
- ### మత్స్య రంగం
20. T. సిరి బాబు, 9542153539 కొలనుకోటు, మద్దిపాడు, ప్రకాశం జిల్లా
చెపలు చెరువులో చెపలు పట్టబడిన స్టోరేజ్ లో పెట్టిన తర్వాత చెపలు త్వరగా మెష్టబడి పాడవుతున్నాయి, నివారణ తెలపండి?
- జ) చెపలు పట్టబడి అయిన వెంటనే త్వరగా ప్యాకింగ్ చేయాలి. 2:1 శాతంతో బెన్ వేసి స్టోరేజ్ చేయాలి

“సాగులో సందేహమా? 155251 కు ఫోన్ చేయండి. ఒక్కఫోన్ కాల్తో అన్నదాతల సందేహిల నివృత్తి”

సమీకృత రైతు సమాచార కేంద్ర వాట్సప్ నెంబర్లకు

వచ్చిన రైతుల సందేహాలు - సమాధానాలు



83310 56028
83310 56149
83310 56150
83310 56152
83310 56153
83310 56154

- వెంకట సరసయ్య, దాచేపల్లి గ్రా., దాచేపల్లి మం., గుంటూరు జిల్లా. ఫోన్ : 9014110492
- ప్ర.** వేరుశనగ పంట లో ఆకులపై రండ్రాలు ఉన్నాయి మరియు ఎండిపోతున్నాయి నివారణ తెలుపండి?
- జ.** వేరుశనగ పంటలో ఆకుముడతపురుగు ఆశించినది. నివారణకు ఎకరానికి మొనోకోటోఫాన్ (నువ్క్రాన్) 400 మి.లీ పిచికారీ చేయండి.వారం రోజుల తరువాత ఎకరానికి క్రీసాల్ ఫాన్ 400మి.లీ లేదా నోవాల్యూరాన్ 200 మి.లీలేదా క్లోరిప్లైరిఫాన్ 500 మి.లీ పిచికారీ చేయండి.



2. ఎమ్. శివా రెడ్డి, పెండిమంచి గ్రా., పెండిమంచి మం., కడప జిల్లా. ఫోన్ : 6300196903

ప్ర. చామంతి తోట లో పువ్వు లోపల నల్గా మారుతుంది పూర్తిగా విష్టకోవటం లేదు మొగ్గలు ఎండిపోతున్నాయి నివారణ తెలుపండి?

- జ. చామంతి పంట లో తామర పురుగులు ఆశించినవి.నివారణకు టై మిథ్రోయేట్ 2 మి.లీ/లీటరు నీటికి లేదా పిట్రోనిల్ 2 మి.లీ/లీటరు నీటికి కలిపి పిచికారి చేయాలి.



3. శేఖరి రావు, మారకొండకుట్టి గ్రా., కొమరాడ మం., విజయనగరం జిల్లా. ఫోన్ : 9440637424

ప్ర. అరబి తోటలో ఆకులపై మచ్చలు వచ్చి ఎండిపోతున్నాయి నివారణ తెలుపండి?

- జ. అరబి తోట లో సిగతోక ఆకు మచ్చ తెగులు ఆశించినది. నివారణకు తెగులు ఆశించిన ఆకులు తృంచి దూరంగా వేసి తగల బెట్టాలి.ప్రాపికొనజోల్ 1 మి.లీ / లీటరు నీటికి లేదాటెబ్యూకొనజోల్, ట్రిప్లాక్సీప్రోబిన్ (సాటిఫో) 1.4 మి.లీ / లీటరునీటికి కలిపి వీటిలో ఏదో ఒకదానితో పాటు శాండోవిట్ 0.5 మి.లీకలిపి 5 నుంచి 6 రోజుల వ్యవధి లో మార్చి మార్చి పిచికారి చేయండి. అలాగే ప్రతి మొక్కకి 80 గ్రాములు పొట్టావ్ ఎరువు వేసుకోవాలి.



4. బాబ్లి, నల్లమ్మయపల్లి గ్రా., సందలూరు మం., కడప జిల్లా. ఫోన్ : 9346004133

ప్ర. జొన్న పంట లో ఆకులు పై రండ్రాలు ఉన్నాయి నివారణ తెలుపండి ?

- జ. జొన్న పంట లో కత్తెర పురుగు ఆశించినది. నివారణకు ఒక ఎకరానికి ఇమామెక్కిన్ బెంజోయేట్ 80 గ్రాములు లేదా ఎకరాకు క్లోరాంట్రానిలిప్రోల్ 60 మి.లీ.లు 200 మి.లీ నీటిలో కలుపుకొని మొక్కల సుడులలో పదేటట్లుగా వేసుకోవాలి.



5. రాంబాబు, కంకిపాడు గ్రా., గన్నవరం, కృష్ణా జిల్లా. ఫోన్ : 7675032859.

ప్ర. జామ పంట లో కాయల లోపల పురుగులు ఉండి కుళ్ళపోతున్నాయి నివారణ తెలుపండి?

- జ. జామ తోట లో కాయ తొలుచు పురుగు ఆశించినది.పొలాన్ని శుభ్రముగా ఉంచుకోవాలి.పురుగు ఆశించిన కాయలను తీసి వేయాలి.నివారణకు ఎసిఫేట్ 1.5 గ్రాములు 0 వేపసునె 5మి.లీ(1500 పి.పి.యం)1లీటరు నీటికి కలిపి పిచికారి చేయండి.ఉద్యతిని బట్టి 7 రోజులు తరువాత ప్రిఫెన్సిఫాన్ 2 మి.లీ/1లీటరు నీటికి కలిపి పిచికారి చేయండి.

“చీడపీడలపై మీ సందేహాలను 8331056153 కు వాట్సప్ ఫాఫో పంపండి. వాటిని నిష్టత్త చేసుకోండి.”



6. మహ్యద్వార పా, చిన్నగంజాం గ్రా., చిన్నగంజాం మం., ప్రకాశం జిల్లా. ఫోన్ : 9298000199

ప్ర. రొయ్యలు చనిపోతున్నాయి పరిష్కారం తెలుపండి?

జ. చెరువులో అమోనియా 2 పీపీఎం ఉంది. చెరువులో అమోనియా ఉండటం వలన రొయ్యలు చనిపోతున్నాయి. నివారణకు నీరు మార్చాలి, ఎకరాకు 20 కేజీల జియోలైట్ మరియు Vodabane (వదాబెన్) 1 కేజి ఎకరానికి వాడాలి.



7. వి.కె.వసంత రావు, మీర్జంపాడు గ్రా., మాచవరం మం., గుంటూరు జిల్లా. ఫోన్ : 6301067604

ప్ర. బొప్పుయి పంటలో కాయలపై మరియు ఆకులపై తెల్లని పురుగు ఉన్నాయి నివారణ తెలుపండి?

జ. బొప్పుయి పంట కోత దశలో వుండుట వలన పిండినల్ని ఆశించినది. నివారణకు నీటిలో సబ్బు లేదా సర్పు మరియు నూనె కలిపి మొక్క బాగా తడిచేలా పిచికారి చేయండి.

8. సూర్య, ముమ్మడివరం గ్రా., ముమ్మడివరం మం., తూ.గో. జిల్లా. ఫోన్ : 9490191111

ప్ర. కొబ్బరి పంట లో ఆకులపై తెల్లని మచ్చలు వచ్చి నల్లగా మారుతున్నాయి నివారణ తెలుపండి?

జ. కొబ్బరిలో రుగోన్ సర్పిలాకార తెల్ల దోము నివారణకు వేపనూనె 10,000 ppm 1.5 మి.లీ. లీటరు నీటికి కలిపి పిచికారి చెయ్యాలి. చెట్టు మట్ట కందకం చేసుకుని 1 కేజి వేపపిండి మరియు పశువుల ఎరువు 2 కేజీలు చేసుకున్న తరువాత నీరు పెట్టుకోవాలి.



9. వై.లింగా రెడ్డి, ఎమ్.ఆగ్రహరం గ్రా., మద్దికేర మం., కర్నూలు జిల్లా. ఫోన్ : 8099169434

ప్ర. కాకర పందిరిలో పిందెలు పండుబారి పోతున్నాయి నివారణ తెలుపండి?

జ. కాకర పంటలో పోవక లోపం వలన పిందెలు పసుపు రంగుకు మారిపోతున్నాయి. నివారణకు ఎకరానికి మట్టి-కె (13-0-45) 2 కిలోలు 200 లీటర్ల నీటికి కలిపి పిచికారీ చేసుకోవాలి.

10. బి.చంద్రకాంత రెడ్డి, సంగపట్టం గ్రా., అవుకు మం., కర్నూలు జిల్లా. ఫోన్ : 837446497

ప్ర. టమాటా పంటలో ఆకులు మరియు కొమ్మలు మాడి పోతున్నాయి నివారణ తెలుపండి?

జ. టమాటా పంటలో ఆకు మాడు తెగులు ఆశించినది. నివారణకు పెబ్యూకొనజోల్ + త్రై ప్లాక్సిస్ట్రోబిన్ (నాటివో) 0.75 గ్రాములు / లీటరు (ఎకరానికి 150 గ్రాములు) నీటిలో కలిపి పిచికారీ చేసుకోవాలి. 5 రోజుల తర్వాత ప్రోపికానజోల్ 1 మి.లీ/లీటరు నీటిలో కలిపి పిచికారీ చేసుకోవాలి.



“సాగులో సందేహమా? 155251 కు ఫోన్ చేయండి. ఒక్కఫోన్ కాల్తో అస్వాతల సందేహాల నివృత్తి”



సమీకృత రైతు సమాచార కేంద్రానికి రైతులు తరచూ అడిగే ప్రశ్నలు

1. బాల శివుడు, 9000505616 సెంకినేని పల్లి, పడిద్యాల, కర్కూర్లు
2. మినుము పూత దశలో పురుగు మరియు బూడిద తెగులు ఉంది. నివారణ తెలుపండి?
- జ. మినుము పూతలో పురుగుకు మరియు బూడిద తెగులు నివారణకు ఘ్యాబెండమైడ్ (ఫ్రేమ్) 0.2 మి.లీ.లు + ప్రోపికోనజోల్ (టిట్ర్) 1 మిలీ 1 లీటర్ నీటికి కలిపి పిచికారి చేసుకోవాలి.
2. కిరణ్, 8106070541 వై.కొత్తపల్లి, ఆత్మకూరు మం, అనంతపురం జిల్లా
- ప్ర. వంగ వంట నాటి 15 రోజులయ్యంది, ఎరువుల యాజమాన్యం వివరించండి.
- జ. వంగ నాటిన 30, 60, 90 రోజులకు 30 కిలోలు ఎకరాకు చొప్పున యూరియా వేసుకోవాలి. దుక్కిలో పోటాష్ వెయ్యుకపోతే 20 కిలోలు పోటాష్ వేసుకోవాలి.
3. గుండా శ్రీనివాస రావు, 9912101590, దాచేపల్లి గ్రా, మం, గుంటూరు జిల్లా
- ప్ర. వేరుశనగలో పొగాకు లద్దె పురుగు ఉంది నివారణ తెలుపండి?
- జ. పొగాకు లద్దెపురుగు 5వ దశలో ఉంది. నివారణకు తవుడు 10 kg లు, బెల్లం 2 kg లు, 1 లీటర్ మొనోక్రోటోఫాన్ కానీ క్లోరిప్రైఫాన్ ని మూడింటిని కలుపుకొని గోలిల సైజులో చేసుకొని సాయంత్రం 5-6 గంటల మధ్యలో పైరుపై చల్లుకోవాలి.
4. రమేష్, 9493736487, రుద్రపురం గ్రా, కర్కూర్లు మం, జిల్లా
- ప్ర. ఉల్లిలో తామర పురుగులు ఉన్నాయి నివారణ తెలుపండి?
- జ. నివారణకు పిప్రోనిల్ 400 మి.లీ.లు ఎకరానికి పిచికారి చేయాలి.
5. శివ, 8886036354 ఆరేపల్లి గ్రా, రామిచెర్, మం, గుంటూరు జిల్లా
- ప్ర. మిరపలో ఆకులు పండు బారిపోతున్నాయి, నివారణ తెలుపండి?
- జ. ఫార్ముల-4, 400 గ్రా, ఎకరాకు మరియు మల్టీ-క్సెప్ట్ (13:0:45) ఒక kg ఎకరాకు పొలంలో చల్లుకోవాలి.
6. సంజయ్ కుమార్, 9347216144, చిలకపాడు గ్రా ఉండ్రాజపరం మం, పశ్చిమ గో జిల్లా
- ప్ర. వరిలో పాము పొడ తెగులుకు నివారణ తెలుపండి?
- జ. ప్రోఫికోనజోల్ 1ఎంఎల్ / 1 లీటర్ నీటికి లేదా పోక్కొనజోల్ 2 ఎంఎల్ లీటర్ నీటికి పిచికారి చేసుకోవాలి
7. నాగేంద్ర రావు, 8185972316 నాయినపల్లి, వేటపాలెం, ప్రకాశం జిల్లా
- ప్ర. వరి పంటలో ఆకులు గుండ్రం గా మారి చుట్టు చుట్టుగా మారుతున్నాయి నివారణ తెలుపగలరు?
- జ. మీ వరి పంటను ఆకు చుట్టు పురుగు ఆశించింది, నివారణకు కర్పాఫ్ ప్రైప్రో క్లోరెడ్ 400 గ్రా / ఎకరాకు పిచికారి చేసుకొనవలెను
8. T. రాఘవ రాజు, 9398771078, బైలనంజురు, J. పంగులుర్, ప్రకాశం
- ప్ర. వరి మాగాణి లో సుడిదోమ ఎక్కువగా ఉంది, నివారణ తెలుపండి?
- జ. డైనోపెప్పురాన్ 120 గ్రా / ఎకరాకు పిచికారి చేయాలి. చేను అంచుల వెంబడి నుంచి లోపలికి మరియు మొక్క మొదట్లు తడిసేలాగా నాజిల్సు కిందికి మాపుతూ పిచికారి చేయాలి.
9. SK. బాబు, 8096114153, కొమ్మి, కొండాపురం మం, SPSR నెల్లారు
- ప్ర. 60 రోజుల వరి మాగాణిలో అగ్గి తెగులు ఆశించినది. నివారణ తెలుపండి?
- జ. ఐసోప్రో థయోలేన్ 1.5 మి.లీ.లు లీటర్ నీటికి కలిపి పిచికారి చేయాలి.
10. మణిపాల్ రెడ్డి, 9963228387 రంగాపురం, రెడ్డిగూడెం, మం, కృష్ణా జిల్లా
- ప్ర. మామిడి తోటలో రసం పీట్లు పురుగులు (తామర పురుగులు) ఎక్కువగా ఉన్నాయి. ఏం చేయాలి?
- జ. నివారణకు డై ఫెంతురాన్ 1.25 గ్రా. / లీటర్ నీటికి అనగా 250 గ్రా / ఎకరాకు పిచికారి చేయమని సిఫారసు చేయటమైనది.

“చీడఫీడలపై మీ సందేహిలను 8331056154 కు వాట్సప్ ఫాఫో పంపండి. వాటిని నివ్వత్తి చేసుకోండి.”



TOLL FREE
NUMBER
155251



రైతు భద్రిసా కేంద్రము

వ్యవసాయ మరియు అనుభాగం శాఖలు
సమీకృత రైతు సమాచార క్రొంగ్లు
గుర్తులు



రైతుల స్వందన

నేను వేసిన మిరప తోటలో ఆకుమచ్చ తెగులు ఆశించగా గన్వపరంలోని సమీకృత రైతు సమాచార కేంద్రాన్ని సంప్రదిస్తే కాపరాక్స్ క్లోర్డ్ 30 గ్రా. మరియు ప్రైప్టోషైల్స్ 1 గ్రా. మందును 10 లీ. నీటిలో కలిపి మొక్క మొడళ్ళ బాగా తడిసేటట్లు చల్లమని సిఫార్సు చేశారు. ఇది నాకు సత్ఫులితాన్నిచ్చింది. ఈ కేంద్రానికి నా కృతజ్ఞతలు.

సురేంద్ర

7981231331

తిమ్మకుంట గ్రా.,

తలుపుల మం.,

అనంతపురం జిల్లా

పైడిరాజు
9454113957
రాజాపులోప,
భోగాపురం మం.,
విజయనగరం జిల్లా

నా బంతి తోటలో చిన్న చిన్న పురుగులు ఆశించిగా రైతు సమాచార కేంద్రాన్ని సంప్రదిస్తే వారు ఎకరాకు 30 మి.లీ.ల ఫ్యాప్లోనిల అనే మందు ద్రావణంతో పొటు 1 లీ. 1500 పి.పి.యం. గాఢత గల వేషమానెను పిచికారి చేయమని సిఫార్సు చేశారు. త్వరితగతిన మంచి ఘలితాన్ని పొందాను. ఈ కేంద్ర పనితీరు బాగుంది.

మిరప తోటలో పేసుబంక ఆశించగా రైతు సమాచార కేంద్రానికి ఫోన్ చేస్తే ఎకరాకు 30 గ్రా. ఎసిఫేట్ మందును పిచికారి చేయమని సలహా ఇచ్చారు. దీనివలన పేసుబంక ఉధృతి బాగా తగ్గింది. వీరికి నా ధన్యవాదాలు

సిద్ధార్థ
9701807247
రాజుపాలం,
కొత్తపట్టుం మం.,
ప్రకాశం జిల్లా

శ్రీనివాస్
8897796300
కిర్రంపల్లి,
కిర్రంపుడి మం.,
తూ.గో. జిల్లా

నా వరి పొలంలో కాండం తొలిచే పురుగు ఆశించిని రైతు సమాచార కేంద్రానికి తెలియజేస్తే ఎకరాకు 10 కేజీల కార్బోఫ్యూరాన్ 3జి గుళికలను 20 కేజీల ఇసకతో కలిపి చల్లమని సిఫార్సు చేశారు. దీనివలన పురుగు ఉధృతి బాగా తగ్గింది. వీరి సలహా నాకు సకాలంలో ఉపయోగపడింది.

వరిలో బాక్సీరియా ఆకుమచ్చ తెగులు వచ్చిందని తెలుసుకొని రైతు సమాచార కేంద్రానికి ఫోన్ చేస్తే ఎకరాకు 25 కిలోల మూర్చేర్ట్ అఫ్ పాటావ్, 5 కేజీల యూరియాతో కలిపి పొలంలో చల్లమని సిఫార్సు చేయగా, వారంరోజులలోనే పంట ఆరోగ్యం మెరుగుపడింది. ఇది నాకు చాలా అనందంగా ఉంది.

చంద్రశేఖరరెడ్డి
970341368
ధార్ధపల్లి,
పూతులపట్టు మం.,
చిత్తూరు జిల్లా

ప్రసాదరెడ్డి
7013813513
ప్రసాదరెడ్డి పల్లి,
పామూరు మం.,
ప్రకాశం జిల్లా

నా టమోటా చేసులో లడైపురుగులు కనపడగా గన్వపరంలోని రైతుసమాచార కేంద్రాన్ని సంప్రదించాను. వారు ఎకరాకు 300 గ్రా.ల ధయోడికార్బ్ అనే మందును పిచికారి చేయమని సిఫార్సు చేశారు. పురుగుల ఉధృతి త్వరితంగానే అడుపులోకి వచ్చింది. వీరికి నా ధన్యవాదాలు.

“సాగులో సందేహమా? 155251 కు ఫోన్ చేయండి. ఒక్కఫోన్ కాల్తో అన్నదాతల సందేహిల నివ్వత్తి”



ఉత్తమ సేవలందిస్తున్న ఆర్టిఫిచిస్ సిబ్యంది



యం. సంగేష్ కుమార్
బియ్యలవలస, కురుపాం మం.,
విజయనగరం జిల్లా



కె. శరత్కుమార్
సింగపేట, అల్లూరు మం.,
నెల్లూరు జిల్లా



కుండంగి లాఖ్మి
ముత్యాలు, సీతంపేట మం.,
లైకాకుళం జిల్లా



బి. తులసి
ఎద్దులదొడ్డి, తుగ్గలి మం.,
కర్నాలు జిల్లా



డి. పారజిన నాయక్
చిన్నగుడిపాడు, దోర్చుల్ మం.,
ప్రకాశం జిల్లా



కొణ్ణి గోపికృష్ణ
కుర్కాడ, గుద్దవల్లేరు మం.,
కృష్ణా జిల్లా



ఎ. నిథిశ్ కుమార్ రెడ్డి
లక్కసముద్రం, తల్లూరు మం.,
ఆనంతపురం జిల్లా



డి. సుదీర్ఘ
కొవ్వురుపాడు, గోపాలపురం మం.,
ప.గో. జిల్లా



జ. సాయి లోకేష్
అరమదాకలవారిపల్లి, కలకడ మం.,
చిత్తూరు జిల్లా



యం. జివప్రసాద్
కోటటం, కమలాపురం మం.,
హైదరాబాద్. కడప జిల్లా



సిరిపురుపు ప్రవీణ
రేగుపాలెం, యలుమంచిలి మం.,
విశాఖపట్టం జిల్లా



దేవగుప్తు రైను
దోమాడ, పెద్దపూడి మం.,
తూ.గో. జిల్లా



పి. శ్రీకంఠసారాపు
అన్నపరు, పెదందిపాడు మం.,
గుంటూరు జిల్లా

డా.వై.ఎస్.ఆర్. రైతు భరోసా కేంద్రాలు

ప్రపథమంగా మన రాష్ట్రంలోనే ఏర్పాటు

రైతు ముందిత్తు

నాజ్యమైన,
ధృవీకరించిన
వ్యవసాయ వనరులు.

వ్యవసాయ
విజ్ఞానం
అంచించే
గ్రంథాలయం.

రైతులకు
శిక్షణ కార్బూక్రమాలు.

ఇంచిగేపెడ్ ల్యాప్ట్ప్,
వ్యవసాయ యాంత్రీకరణ,
కస్టమ్ ప్రైలింగ్ సెంటర్లు

ICC, గస్సవరంతో
అనుసంధానం,
ఆర్.బి.కె. ఛానల్
ద్వారా ముఖ్యముఖీ

CM APP-
రుణ సమాచారం,
వాతావరణం
మార్కెట్ ధరలు. మొ॥వి

e-పంట నమోదు,
పంటల జీమా.

ధాన్యం,
ఇతర పంటల
కొనుగోలు
కేంద్రాలు

వ్యవసాయ, అనుబంధ రంగాల సేవలు

